

Fremsat den 9. oktober 2014 af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Dan Jørgensen)

Forslag

til

Lov om Landdistriktsfonden¹⁾

Kapitel 1

Støtteordninger

§ 1. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder yde støtte til foranstaltninger, der er omfattet af Afsnit III i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005, og foranstaltninger omfattet af Anden Del af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006, vedrørende:

- 1) Vidensoverførsel og informationsaktioner.
- 2) Rådgivningstjenester og bedriftsforvaltnings- og vikarordninger inden for landbrug.
- 3) Kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer.
- 4) Investeringer i fysiske aktiver.

- 5) Genopretning af landbrugets produktionspotentiale efter skader som følge af naturkatastrofer og katastrofale hændelser og indførelse af passende forebyggende foranstaltninger.
- 6) Bedrifts- og erhvervsudvikling.
- 7) Basale tjenesteydelser og landsbyfornyelse i landdistrikterne.
- 8) Oprettelse af producentsammenslutninger og -organisationer.
- 9) Miljø- og klimavenligt landbrug.
- 10) Økologisk landbrug.
- 11) Natura 2000 og betalinger i henhold til vandrammedirektivet.
- 12) Betalinger til områder med naturbetingede eller andre specifikke begrænsninger.
- 13) Dyrevelfærd.
- 14) Samarbejde.
- 15) Risikostyring.
- 16) Finansielle instrumenter.

Stk. 2. Ministeren for by, bolig og landdistrikter yder inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013 støtte til foranstaltninger, der er omfattet af artikel 43 i den nævnte forordning eller er omfattet af artikel 35 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013.

§ 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden

¹⁾ I loven er der medtaget visse bestemmelser fra Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005, EU-Tidende 2013, nr. L 347, side 487, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 352/78, (EF) nr. 165/94, (EF) nr. 2799/98, (EF) nr. 814/2000, (EF) nr. 1290/2005 og (EF) nr. 485/2008, EU-tidende 2013, nr. L 347, side 549, Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006, EU-tidende 2013, nr. L 347, side 320. Ifølge artikel 288 i EUF-Traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelsen af disse bestemmelser i loven er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke forordningernes umiddelbare gyldighed i Danmark.

for deres respektive områder fastsætte regler om støtte, som de pågældende ministre kan yde i medfør af § 1. Der kan fastsættes regler om ansøgning om støtte, betingelser for støtte, støtteniveau, beregning af støtte og udbetaling af støtte. De pågældende ministre kan også for sådan støtte fastsætte regler om administration af støtteordninger, herunder om prioritering, udvælgelse af ansøgninger, afslag på ansøgninger og om regnskab og revision for støtte bevilget efter denne lov.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder fastsætte regler om suspension og reduktion af ansøgt støtte og om bortfald og tilbagebetaling af støtte ved manglende overholdelse af denne lovs bestemmelser, de i medfør af denne lov fastsatte bestemmelser eller ved manglende overholdelse af bestemmelser i regler fastsat af Unionen (EU) om forhold, der er omfattet af denne lov.

Stk. 3. Ministeren for by, bolig og landdistrikter kan fastsætte regler om etablering og drift af lokale aktionsgrupper, der kan medvirke til administration af denne lov.

Kapitel 2

Administrative bestemmelser

§ 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder indgå de aftaler, der er nødvendige i forbindelse med administration af støtteordninger omfattet af denne lov.

§ 4. Kommuner, regioner, andre offentlige myndigheder, offentligretlige organer og offentlige fonde kan deltage i finansieringen af de foranstaltninger, der er omfattet af § 1.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder fastsætte nærmere regler om finansieringen nævnt i stk. 1.

Rentekrav og forældelse

§ 5. Støtte, der skal tilbagebetales, i medfør af regler, der er fastsat i medfør af § 2, stk. 2, skal tilbagebetales med tillæg af renter. Rentetillægget beregnes, medmindre andet er fastsat ved forordning, fra fristen for betaling, fastsat i afgørelsen til støttemodtageren om tilbagebetalingskravet, til tilbagebetaling sker, og med den i renteloven fastsatte referencsats med tillæg. Rentekrav, der udgør under 50 kr., tillægges dog ikke.

Stk. 2. Tilbagebetalingskrav i forbindelse med støtte, der er finansieret af såvel nationale midler som EU-midler, forældes i deres helhed efter de regler, der er fastsat i EU-regler om forhold, der er omfattet af denne lov.

Obligatorisk digital kommunikation

§ 6. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra henholdsvis Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Ministeriet for By, Bolig og

Landdistrikter om forhold, som er omfattet af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf, skal foregå digitalt.

Stk. 2. De pågældende ministre kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

Stk. 4. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf er et krav, at et dokument, som er udstedt af andre end henholdsvis ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri eller ministeren for by, bolig og landdistrikter, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 5. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 5. De pågældende ministre kan fastsætte nærmere regler om opfyldelse af underskriftskrav, jf. stk. 4.

Udvalg og rådgivning

§ 7. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri nedsætter et overvågningsudvalg med repræsentanter for de berørte myndigheder, interesseorganisationer, foreninger og partnerskaber til at varetage tilsyns- og opfølgingsfunktioner ved administration af støtteordninger efter denne lov.

Stk. 2. Ministeren for by, bolig og landdistrikter nedsætter et indstillingsudvalg, der udvælger og afgiver indstilling om ansøgninger om godkendelse som støtteberettigede lokale aktionsgrupper samt om indsendte lokale udviklingsstrategier.

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder nedsætte rådgivende udvalg for støtteordninger efter denne lov.

Stk. 4. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder indhente rådgivning hos andre udvalg, som er nedsat i medfør af anden lovgivning, og som har kompetence inden for det relevante område.

Stk. 5. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder fastsætte regler om, at de regionale vækstfora, der er nedsat i medfør af lov om erhvervsfremme, kan afgive indstilling eller udtalelse vedrørende projekter, der er omfattet af de i § 1 omhandlede foranstaltninger.

Oplysningspligt

§ 8. En modtager af støtte efter denne lov eller regler udstedt i medfør heraf skal i hele perioden, hvor betingelserne for støtte skal være opfyldt, på forlangende af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri inden for dennes område eller ministeren for by, bolig og landdistrikter inden for dennes område afgive erklæring om, hvorvidt betingelserne for støtte er opfyldt.

Stk. 2. Støttemodtageren skal i hele perioden, hvor betingelserne for støtte skal være opfyldt, underrette den af de i stk. 1 nævnte ministre, inden for hvis område støtteordnin-

gen hører, hvis betingelserne for støtte ikke længere er opfyldt.

Kontrol mv.

§ 9. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter har hver for sig inden for deres respektive områder til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til offentlig og privat ejendom og lokaliteter, der ejes eller drives af en fysisk eller juridisk person, der er støttemodtager efter denne lov, for at tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige til brug for løsning af opgaver i henhold til denne lov, regler fastsat i medfør heraf eller regler i Unionens (EU) forordninger om forhold omfattet heraf. På tilsvarende måde har den minister, under hvis område støtteordningen hører, adgang til regnskaber, forretningsbøger, papirer mv., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger til brug for løsning af opgaver i henhold til denne lov, regler fastsat i medfør heraf eller regler fastsat af Unionen (EU) om forhold omfattet af denne lov.

Stk. 2. Den, der er støttemodtager efter denne lov, skal efter anmodning fra den af de stk. 1 nævnte ministre, under hvis område støtteordningen hører, give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for kontrollens gennemførelse, samt vederlagsfrit yde den pågældende minister den fornødne bistand ved kontrol, kopiering og udlevering af skriftligt materiale og udskrifter af oplysninger, som opbevares i elektronisk form.

Stk. 3. Politiet yder om nødvendigt bistand til gennemførelse af den kontrol, der er nævnt i stk. 1. De i stk. 1 nævnte ministre kan hver for sig inden for deres respektive områder efter aftale med justitsministeren fastsætte nærmere regler herom.

Stk. 4. De i stk. 1 nævnte ministre kan hver for sig inden for deres respektive områder fastsætte nærmere regler om kontrol af de foranstaltninger, hvortil der ydes støtte efter denne lov.

§ 10. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder hos andre offentlige myndigheder indhente de oplysninger, der er nødvendige for at kontrollere overholdelsen af regler fastsat af EU vedrørende støtte under Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013, regler i denne lov samt de regler, der er udstedt i medfør heraf, med henblik på registersankøring og sammenstilling af oplysninger i kontroløjemed.

Klage og delegation

§ 11. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser truffet i henhold til denne lov eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedernes adgang til at genoptage en sag, efter

at der er indgivet klage. De pågældende ministre kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen.

Stk. 2. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder efter forhandling med vedkommende minister eller vedkommende kommunale organisation henlægge opgaver efter denne lov til andre offentlige myndigheder eller institutioner. De pågældende ministre kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over disse myndigheders eller institutioners afgørelser truffet i henhold til denne lov eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om at afgørelserne ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om myndighedens eller institutionens adgang til at genoptage en sag, efter der er indgivet klage. De pågældende ministre kan endvidere fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen. De pågældende ministre kan ændre afgørelserne, uden at der foreligger klage. De pågældende ministre bevarer deres fulde instruktionsbeføjelse.

Stk. 3. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder henlægge deres beføjelser vedrørende støtteordninger etableret i medfør af § 2 til en privat organisation. De pågældende ministre kan i forbindelse hermed fastsætte regler om adgangen til at klage over den private organisations afgørelser truffet i henhold til denne lov eller de i medfør heraf udstedte regler, herunder om den private organisations adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Ministeren for by, bolig og landdistrikter kan fastsætte regler om, at afgørelser truffet af de lokale aktionsgrupper kun kan påklages for så vidt angår retlige spørgsmål. De pågældende ministre kan ændre afgørelserne, uden at der foreligger klage. Ministrene bevarer deres fulde instruktionsbeføjelse.

Kapitel 3

Straffebestemmelser

§ 12. Medmindre strengere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning for afgørelser, der træffes i henhold til denne lov eller de i medfør heraf fastsatte regler,
- 2) handler i strid med vilkår, der er fastsat i en afgørelse, der træffes i henhold til denne lov eller de i medfør heraf fastsatte regler,
- 3) undlader at afgive den dokumentation og de oplysninger, som den pågældende har pligt til at afgive i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf,
- 4) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, som den pågældende har pligt til at afgive i henhold til denne lov eller regler fastsat i medfør heraf,
- 5) undlader at give kontrolmyndigheden adgang til virksomheden mv. efter § 9, stk. 1, eller

6) undlader at udlevere eller indsende materiale eller yde kontrolmyndigheden bistand efter § 9, stk. 2.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 4

Ikrafttræden mv.

§ 13. Loven træder i kraft den 1. januar 2015.

Stk. 2. Samtidig med lovens ikrafttræden ophæves lov nr. 316 af 31. marts 2007 (landdistriktsloven).

Stk. 3. Indtil tidligere bevilget støtte omfattet af landdistriktsloven og af tekstanmærkning nr. 162 til finansloven for 2014 og 2015 vedrørende § 24.23.03 er fuldt udbetalt eller ophørt, kan ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og ministeren for by, bolig og landdistrikter hver for sig inden for deres respektive områder fastsætte regler herom i henhold til landdistriktsloven og tekstanmærkningen.

Stk. 4. Bestemmelserne i § 9, stk. 1-3, og bestemmelser fastsat i medfør af § 9, stk. 3 og 4, gælder også for ansøgere, der i 2014 har søgt om særlig støtte efter reglerne i NaturErhvervstyrelsens bekendtgørelse nr. 77 af 29. januar 2013 om særlig støtte til landbrugere til ekstensivt landbrug eller om særlig støtte til landbrugere til pleje af støtteberettigede

græsarealer under enkeltbetalingsordningen efter reglerne i NaturErhvervstyrelsens bekendtgørelse nr. 76 af 29. januar 2013, og som i 2015 søger om tilsagn om tilskud til pleje af græs- og naturarealer med virkning fra den 1. september 2014 i henhold til regler fastsat i medfør af § 2, uanset om ansøgerne endnu ikke har fået tilsagn om støtte. De nævnte bestemmelser finder også anvendelse for ansøgere, hvis drift er autoriseret af NaturErhvervstyrelsen til økologisk jordbrug, eller for hvilke der er ansøgt herom senest den 1. september 2014, og som i 2015 søger tilsagn om økologisk arealtilskud med virkning fra den 1. september 2014, uanset om ansøgerne endnu ikke har fået tilsagn om støtte.

Stk. 5. Loven finder ikke anvendelse på ansøgninger om støtte indgivet inden lovens ikrafttræden og støtte og tilsagn om støtte, der er meddelt på grundlag af ansøgninger, der er indgivet inden lovens ikrafttræden. For sådanne ansøgninger, tilsagn om støtte og sådan støtte finder de hidtil gældende regler anvendelse. For tilsagn om støtte, der bevilges på grundlag af ansøgninger omfattet af stk. 4, vil denne lovs bestemmelser, bortset fra § 12, have virkning fra den 1. september 2014.

§ 14. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

2. Baggrund for lovforslaget

3. Lovforslagets indhold

3.1. Støtteordninger

- 3.1.1. Vidensoverførsel og informationsaktioner
 - 3.1.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.2. Den foreslåede ordning
- 3.1.2. Rådgivningstjenester og driftsforvaltnings- og vikarordninger inden for landbrug
 - 3.1.2.1. Gældende ret
 - 3.1.2.2. Den foreslåede ordning
- 3.1.3. Kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer
 - 3.1.3.1. Gældende ret
 - 3.1.3.2. Den foreslåede ordning
- 3.1.4. Investeringer i fysiske aktiver
 - 3.1.4.1. Gældende ret
 - 3.1.4.2. Den foreslåede ordning
- 3.1.5. Genopretning af landbrugets produktionspotentiale efter skader som følge af naturkatastrofer og katastrofale hændelser og indførelse af passende forebyggende foranstaltninger
 - 3.1.5.1. Gældende ret
 - 3.1.5.2. Den foreslåede ordning
- 3.1.6. Bedrifts- og erhvervsudvikling
 - 3.1.6.1. Gældende ret
 - 3.1.6.2. Den foreslåede ordning
- 3.1.7. Basale tjenesteydelser og landsbyfornyelse i landdistrikterne
 - 3.1.7.1. Gældende ret
 - 3.1.7.2. Den foreslåede ordning
- 3.1.8. Oprettelse af producentsammenslutninger og -organisationer
 - 3.1.8.1. Gældende ret
 - 3.1.8.2. Den foreslåede ordning
- 3.1.9. Miljø- og klimavenligt landbrug
 - 3.1.9.1. Gældende ret
 - 3.1.9.2. Den foreslåede ordning
- 3.1.10. Økologisk landbrug
 - 3.1.10.1. Gældende ret
 - 3.1.10.2. Den foreslåede ordning
- 3.1.11. Natura 2000 og betalinger i henhold til vandrammedirektivet
 - 3.1.11.1. Gældende ret
 - 3.1.11.2. Den foreslåede ordning
- 3.1.12. Betalinger til områder med naturbetingede eller andre specifikke begrænsninger
 - 3.1.12.1. Gældende ret

- 3.1.12.2. Den foreslåede ordning
 - 3.1.13. Dyrevelfærd
 - 3.1.13.1. Gældende ret
 - 3.1.13.2. Den foreslåede ordning
 - 3.1.14. Samarbejde
 - 3.1.14.1. Gældende ret
 - 3.1.14.2. Den foreslåede ordning
 - 3.1.15. Risikostyring
 - 3.1.15.1. Gældende ret
 - 3.1.15.2. Den foreslåede ordning
 - 3.1.16. Finansielle instrumenter
 - 3.1.16.1. Gældende ret
 - 3.1.16.2. Den foreslåede ordning
 - 3.1.17. Lokaludvikling styret af lokalsamfundet
 - 3.1.17.1. Gældende ret
 - 3.1.17.2. Den foreslåede ordning
 - 3.2. Obligatorisk digital kommunikation
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Den foreslåede ordning
 - 3.3. Udvalg og rådgivning
 - 3.3.1. Gældende ret
 - 3.3.2. Den foreslåede ordning
 - 3.4. Klage, delegation og straf
 - 3.4.1. Gældende ret
 - 3.4.2. Den foreslåede ordning
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
- 4.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige
 - 4.2. Administrative konsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer mv.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget er den nationale udmøntning af Landdistriktsforordningen.

Dette lovforslag fremsættes med henblik på at skabe grundlag for regeringens gennemførelse af EU's landdistrikspolitik, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) Nr.

1305/2013 af 17. december 2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005.

Regeringen vil med lovforslaget skabe hjemmel til etablering og administration af støtteordninger til udvikling af

landdistrikterne under Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (Landdistriktsfonden).

Etableringen af støtteordninger i medfør af lovforslaget skal understøtte gennemførelsen af regeringens politik inden for natur og miljø, klima, dyrevelfærd, innovation samt vækst og beskæftigelse i landdistrikterne. Regeringen ønsker en grøn omstilling af det danske landbrug, som i højere grad skal bringe landbrugserhvervet i harmoni med det omkringliggende samfund.

Lovforslaget skal udgøre grundlaget for regeringens politik i forhold til udviklingen af landdistrikterne samt bidrage til gennemførelsen af en række anbefalinger og initiativer i regeringens vækstplaner og strategier. Det gælder bl.a. regeringens Vækstplan for Fødevarer og Vækstplan for Vand, bio og miljøløsninger samt opfølgning på anbefalingerne i Natur- og Landbrugskommissionens rapport "Natur og Landbrug – en ny start".

Inden for de overordnede rammer af den fælles landbrugs-politik skal støtten til udviklingen af landdistrikter ifølge Landdistriktsforordningen bidrage til opfyldelsen af følgende mål:

- Fremme af landbrugets konkurrenceevne
- Sikring af bæredygtig forvaltning af naturressourcer og klimatiltag
- Opnåelse af en afbalanceret territorial udvikling af økonomien og samfundene i landdistrikterne, herunder skabelse og opretholdelse af beskæftigelse.

Lovforslaget skal bidrage til at styrke sammenhængen mellem forskning og den anvendelsesorienterede udvikling, afprøvning, demonstration og anvendelse i landbrugs-, skovbrugs- og fødevarerektoren.

Konkurrenceevnen i landbrugs- og fødevarerektoren kan styrkes gennem samarbejde om udvikling af nye produkter og teknologier samt investeringer i nye teknologier, processer eller produktion inden for f.eks. miljø, energi, klima og dyrevelfærd.

Etableringen af støtteordninger i medfør af lovforslaget skal fremme en miljømæssigt bæredygtig og ressourceeffektiv landbrugsproduktion og en tilfredsstillende naturtilstand i udpegede områder samt et vandmiljø med højere vandkvalitet, idet indsatsen bidrager til efterlevelse af forpligtelserne i Natura 2000- og vandrammedirektiverne.

Endvidere skal indsatsen medvirke til at forbedre rammevilkårene i landdistrikterne med henblik på at imødegå tilbagegangen i arbejdspladser og skabe ny beskæftigelse og vækst.

Lovforslaget har karakter af en rammelov, der bemyndiger ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (herefter fødevareministeren) til inden for sit område at udmønte Landdistriktsfonden. Ministeren for by, bolig og landdistrikter bemyndiges til at fastsætte regler vedrørende de lokale aktionsgrupper og således udmønte den del af Landdistriktsfon-

den, der vedrører støtte under administrationsmodellen for lokaludvikling styret af lokalsamfundet.

Lovforslaget fastsætter også bestemmelser om digital kommunikation, der er i overensstemmelse med tilsvarende bestemmelser i andre love under fødevareministerens ressort. Regeringen ønsker på alle lovområder generel hjemmel til at indføre obligatorisk digital kommunikation, jf. regeringsgrundlaget "Et Danmark, der står sammen" fra oktober 2011.

Lovforslaget afløser den gældende landdistriktslov, jf. lov nr. 316 af 31. marts 2007 om udvikling af landdistrikterne (landdistriktsloven) og tekstanmærkning 162 vedrørende § 24.23.03 i finansloven for 2014 og 2015.

Den konkrete udmøntning af landdistriktsprogrammets støtteordninger vil ske gennem bekendtgørelser.

2. Baggrund for lovforslaget

Baggrunden for lovforslaget er behovet for at bringe den danske landdistriktspolitik i overensstemmelse med de nye forordninger for de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene). Landdistriktsfonden er en del af ESI-fondene og en integreret del af den fælles landbrugspolitik i EU.

Forordningsgrundlaget for lovforslaget er:

- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006 (Den generelle forordning).
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1305/2013 af 17. december 2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 (Landdistriktsforordningen).
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik (Den horisontale forordning).
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 af 17. december 2013 om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 637/2008 og Rådets forordning (EF) nr. 72/2009 (Forordningen om direkte støtte).

Forordningsgrundlaget omfatter desuden EU-Kommissionens gennemførelsesforordninger og delegerede retsakter

med supplerende bestemmelser til ovennævnte forordninger. En række af gennemførelsesforordningerne og de supplerende bestemmelser er trådt i kraft, og de resterende forordninger forventes at være trådt i kraft inden udgangen af 2014.

I henhold til artikel 288 i TEUF-traktaten gælder en forordning umiddelbart i hver medlemsstat. Gengivelser af bestemmelser fra forordningerne i loven er således udelukkende begrundet i praktiske hensyn og berører ikke de nævnte forordningers umiddelbare gyldighed i Danmark.

Det er fastlagt i Den horisontale forordning, at støtte fra Landdistriktsfonden gennemføres i delt forvaltning mellem medlemsstaterne og Unionen (EU), og at Landdistriktsfonden finansierer Unionens støtte til programmer for støtte til udvikling af landdistrikterne, som gennemføres i overensstemmelse med EU-rettens regler for støtte til udvikling af landdistrikterne.

At støtten gennemføres i delt forvaltning indebærer, at der overdrages gennemførelsesopgaver til medlemsstaterne. Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom nr. 1604/2002) fastsætter en række krav til medlemsstaterne i den forbindelse. Bl.a. er der krav om forsvarlig økonomisk forvaltning, gennemsigtighed og ikke forskelsbehandling. Der er herudover bl.a. krav om, at medlemsstaterne skal træffe alle nødvendige foranstaltninger, herunder lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger for at beskytte Unionens (EU) finansielle interesser.

Det følger af Den generelle forordning for de europæiske struktur- og investeringsfonde, at den enkelte medlemsstat skal indgå en partnerskabsaftale med EU-Kommissionen for budgetperioden 2014-2020. Partnerskabsaftalen beskriver, hvordan Danmark vil anvende Den Europæiske Regionalfond, Den Europæiske Socialfond, Landdistriktsfonden og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond til at fremme vækst og beskæftigelse og til at fremme udviklingen i landbruget og i fiskeri- og akvakultursektoren i programperioden 2014-2020.

Det fremgår desuden af Landdistriktsforordningen, at medlemsstaten skal udarbejde et landdistriktsprogram for programperioden 2014-2020. Med programmet gennemføres en strategi for udvikling af landdistrikterne med henblik på opfyldelse af EU-prioriteterne gennem etablering af en række foranstaltninger.

Partnerskabsaftalen fastlægger således den overordnede strategi for fondene i programperioden, og den suppleres af landdistriktsprogrammet, hvor de konkrete indsatsområder, mål med indsatsen og finansieringsplanen fastlægges.

Det fremgår af Den generelle forordning, at partnerskabsaftalen og landdistriktsprogrammet skal udarbejdes i samarbejde med "partnerskabet", der omfatter repræsentanter for

de relevante myndigheder, regionerne, erhvervs- og miljøorganisationer og arbejdsmarkedets parter mv.

Udkast til landdistriktsprogram og den tilhørende strategiske miljøvurdering har været i offentlig høring i perioden 23. december 2013 – 14. februar 2014. Efter afslutningen af høringsfasen er programmet skrevet færdigt, og forslag til program er fremsendt formelt til EU-Kommissionen i april 2014. EU-Kommissionen forventes at godkende landdistriktsprogrammet i november 2014.

Med reformen af EU's landbrugspolitik i 2013 er der indført en vis grad af budgetfleksibilitet mellem landbrugspolitikens søjle 1 (den direkte støtte) og søjle 2 (landdistriktspolitikken), hvormed den enkelte medlemsstat kan vælge at overføre et vist antal procent af den direkte støtte under søjle 1 til anvendelse under søjle 2 eller omvendt.

Der er desuden, som noget nyt, fastsat regler om grønne krav for at modtage den direkte landbrugsstøtte, hvilket har konsekvenser for fastlæggelsen af arealstøtten under landdistriktsprogrammet. De nævnte ændringer har således betydning for udformningen af landdistriktsprogrammet og de konkrete støtteordninger under programmet.

Landdistriktsprogrammet er en central finansieringskilde til den direktivimplementerende indsats på natur- og miljøområdet. Indsatsbehovet i næste generation af vand- og naturplaner, der gælder fra 2016, fastlægges i løbet af 2014. Som følge heraf er indsatsen i det nye landdistriktsprogram i første omgang kun prioriteret for 2014-2015, og programmet gennemføres derfor i to faser.

Den første fase omfatter perioden 2014-2015 og er i vidt omfang en videreførelse af det tidligere program. Der er imidlertid gennemført en fokusering af indsatsen og en prioritering af de foranstaltninger, der har størst effekt. Den anden fase omfatter perioden 2016-2020 og forventes at medføre større ændringer af programindsatsen med henblik på at kunne iværksætte opfølgning på anbefalingerne fra Natur- og Landbrugskommissionen, regeringens Vækstplan for Fødevarer og regeringens Vækstplan for Vand, bio og miljøløsninger.

Der er i december 2013 indgået aftale mellem regeringen, Venstre og Det konservative Folkeparti om prioritering af indsatsen under landdistriktsprogrammet i perioden 2014-2015. I den forbindelse er der truffet beslutning om, hvilke støtteordninger der iværksættes i den pågældende periode, idet enkelte ordninger kun gennemføres i 2014 eller i 2015.

Med aftalen understøtter landdistriktsprogrammet i 2014-2015 bl.a. regeringens opfølgning på anbefalinger fra Natur- og Landbrugskommissionen, Vækstplan for Fødevarer, Vækstplan for Vand, bio og miljøløsninger og Økologisk Handlingsplan 2020. Endvidere understøtter programmet i 2014-2015 direktivimplementering på vand- og naturområdet.

Det fremgår af aftalen, at der iværksættes en miljøteknologi-ordning og en erhvervsudviklingsordning (udviklings- og demonstrationsprojekter) med henblik på opfyldelse af formål vedrørende vækst og konkurrenceevne. Til opfyldelse af mål på økologiområdet iværksættes ordninger vedrørende økologisk investeringsstøtte, omstilling til økologi i offentlige køkkener, omlægningstilskud, miljøbetings arealtilskud samt støtte til økologer til ekstensiv landbrugsdrift under det såkaldte artikel 68-program.

Med henblik på opfyldelse af natur-, miljø- og klimaformål fremgår det af aftalen, at der iværksættes støtteordninger vedrørende pleje af græs, naturforvaltning i Natura 2000-projekter, lodsejerkompensation i forbindelse med Natura 2000-projekter, oprettelse og drift af vådområder til begrænsning af udledning af kvælstof og fosfor til vandløb samt obligatoriske randzoner. Dertil kommer ordninger vedrørende natur- og miljøprojekter, Ø-støtte og støtte til ikke-økologer til ekstensiv landbrugsdrift under det såkaldte artikel 68-program.

Endelig iværksættes støtteordninger vedrørende landdistriktsudvikling og drift af lokale aktionsgrupper, jf. aftalen.

Artikel 68-programmet indeholder en beskrivelse til EU-Kommissionen af, hvordan Danmark vil udnytte mulighederne for bl.a. at yde særlig støtte til landbrugsaktiviteter, der resulterer i yderligere fordele på miljøområdet, og til landbrugsaktiviteter, der er vigtige for beskyttelse eller forbedring af miljøet, i henhold til artikel 68 i Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 af 19. januar 2009 om fælles regler for den fælles landbrugspolitik og om fastsættelse af visse støtteordninger for landbrugere, om ændring af forordning (EF) nr. 1290/2005, (EF) nr. 247/2006, (EF) nr. 378/2007 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1782/2003. Den særlige støtte har været udbudt i Danmark i perioden 2010 – 2014.

Der er ved tekstanmærkning nr. 162 til finansloven for 2014 og 2015 vedrørende § 24.23.03 midlertidigt skabt hjemmel til at supplere de materielle bestemmelser til den gældende landdistriktslov (lov nr. 316 af 31. marts 2007 om udvikling af landdistrikterne) således, at der er national hjemmel til i 2014 at iværksætte støtteordninger under det nye forordningsgrundlag og landdistriktsprogrammet for 2014-2020. Etableringen af støtteordninger på baggrund af tekstanmærkningens bemyndigelser sker som udgangspunkt med hjemmel i landdistriktsloven, idet dog §§ 1 og 2 i landdistriktsloven om henholdsvis formål, og hvilke foranstaltninger ministeren kan yde støtte til, ikke vil gælde for støtteordninger under det nye forordningsgrundlag, da mål og midler er ændret i forordningsgrundlaget for perioden 2014-2020. Tekstanmærkningen videreføres, indtil dette lovforslag er vedtaget.

Det fremgår af tekstanmærkningen, at tekstanmærkningen skal gøre det muligt i 2014 og i 2015 at give støtte med henblik på at sikre kontinuitet i aktiviteterne under landdistriktsprogrammet, efter at forordningsgrundlaget for støtte

under Landdistriktsfonden er endeligt vedtaget, og landdistriktsprogrammet er sendt til EU-Kommissionen.

Indsatsen under landdistriktsprogrammet i perioden 2016-2020 forventes fastlagt ultimo 2014.

Landdistriktsprogrammet er et dynamisk og fleksibelt redskab, der løber over en 7-årig periode. Der vil således være behov for tilpasninger af programmet i løbet af programperioden. Lovforslaget giver fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter mulighed for hver for sig løbende administrativt at tilpasse lovforslagets støtteordninger inden for deres respektive områder.

Ændringer i landdistriktsprogrammet kan blive nødvendige som følge af den strukturelle og økonomiske udvikling i landdistrikterne, budgetmæssige forhold, ændringer i forordningsgrundlaget, direktiver og beslutninger og som følge af en omprioritering inden for de budgetmæssige og forordningsmæssige rammer. Desuden kan der blive behov for ændringer som opfølgning på den løbende overvågning og evaluering af programmets gennemførelse og som følge af anmodninger fra EU-Kommissionen. EU-Kommissionen kan f.eks. anmode en medlemsstat om at foreslå ændringer i sit landdistriktsprogram og sin partnerskabsaftale, hvis det er nødvendigt for at kunne understøtte gennemførelsen af relevante henstillinger fra Rådet for den Europæiske Union eller for at maksimere Landdistriktsfondens virkninger for vækst og konkurrenceevne i medlemsstaten.

På denne baggrund giver lovforslaget en forholdsvis bred ramme for gennemførelsen af landdistriktsprogrammet. De nærmere betingelser for støtte, herunder detaljerede oplysninger om støttebetingelser, støttesatser, udbetaling af støtte og lignende, vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Den nærmere udformning af landdistriktsprogrammet er sket efter forudgående orientering af Folketinget. Folketinget vil blive orienteret ved væsentlige ændringer i programperioden.

Miljøministeriet forestår lovgivning for så vidt angår udmøntningen af skovforanstaltningerne i landdistriktsprogrammet.

3. Lovforslagets indhold

Den gældende landdistriktslov blev sat i kraft den 1. maj 2007. Lovens formål er at bidrage til en bæredygtig udvikling af landdistrikterne, hvor vækst baseres på bæredygtig anvendelse af ressourcerne, og hvor lokal medbestemmelse samtidig bidrager til at skabe attraktive levevilkår og lokale arbejdspladser. Formålet søges opnået gennem fremme af stærkere konkurrenceevne i jordbrugs-, fødevare- og skovbrugssektoren, flere iværksættere og lokale arbejdspladser i landdistrikterne, varierede landskaber, rig natur og rent miljø samt attraktive levevilkår for børn, unge og voksne i landdistrikterne.

Under landdistriktsloven er der gennemført en række støtteordninger på Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri område for programperioden 2007-2013.

Fra starten af programperioden fokuseredes indsatsen under landdistriktsprogrammet på landbrugets og fødevarerhvervets konkurrenceevne, på udvikling og investering i innovative løsninger, der kunne omsætte nytænkning til værdi. Hovedvægten blev lagt på fysiske investeringer og anvendelse af ny viden. Innovationsaktiviteterne fokuserede bl.a. på at skabe nye og bedre fødevarer af høj kvalitet, herunder økologi, samt nye miljøvenlige teknologier.

Der blev desuden fokuseret på forbedring af miljøet og landskabet, hvilket bl.a. er sket gennem indsatsen for etablering af vådområder og miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger, ligesom økologisk jordbrug er blevet fremmet.

Indsatsen for flere arbejdspladser har fokuseret på at støtte op om iværksættere i landdistrikterne, og indsatsen for bedre levevilkår i landdistrikterne har fokuseret på at gøre områderne mere attraktive for bosætning, bl.a. ved at skabe flere kulturtilbud, bidrage til at skabe de nødvendige servicefaciliteter og give bedre muligheder for at benytte naturen i landdistrikterne.

I forbindelse med ændringer i 2009 i Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005 af 20. september 2005 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (den tidligere landdistriktsforordning) blev det obligatorisk, at medlemsstaternes landdistriktsprogrammer skulle fastsætte foranstaltninger med henblik på tilpasning til og formindskelse af klimaforandringer, vedvarende energi, vandforvaltning, biodiversitet og foranstaltninger i forbindelse med omstrukturering af mejerisektoren eller innovation i forbindelse med de nævnte områder. På denne baggrund og på baggrund af Aftale om Grøn Vækst af 16. juni 2009 og 9. april 2010 blev udmøntningen af landdistriktsprogrammet fastlagt for perioden 2010 – 2013. Endvidere er der i perioden i forbindelse med aftaler om finansloven besluttet ændringer i udmøntningen af programmet.

Den tidligere programperiode for støtte under Landdistriktsfonden omfattede perioden 1. januar 2007 til den 31. december 2013. Den nuværende programperiode for støtte fra Landdistriktsfonden startede den 1. januar 2014 og løber indtil den 31. december 2020.

Det er nødvendigt at fremsætte forslag til en ny landdistriktsfondslov, da der er vedtaget et nyt omfattende forordningsgrundlag for EU's landdistriktspolitik for programperioden 2014-2020, og der heri er en række nye støttemuligheder i forhold til den tidligere programperiode.

3.1. Støtteordninger

Med den gældende landdistriktslov blev der givet mulighed for at gennemføre samtlige støtteordninger i den tidligere landdistriktsforordning med undtagelse af forordningens ar-

tikel 22 om etablering af unge landbrugere, artikel 23 om førtidspensionering og artikel 25 om oprettelse af drifts-, vikar- og rådgivningstjenester. Desuden er størstedelen af skovbrugsområdet ikke omfattet af støtteordningerne i landdistriktsloven, idet skovområdet er omfattet af lovgivning under Miljøministeriet.

Med dette lovforslag gives fødevarerministeren mulighed for administrativt at fastsætte regler om gennemførelsen af Landdistriktsforordningens enkelte støtteordninger under hensyntagen til landdistriktsprogrammet og partnerskabsaftalen. Endvidere gives ministeren for by, bolig og landdistrikter mulighed for administrativt at fastsætte regler om gennemførelsen af støtteordninger under administrationsmodellen for lokaludvikling styret af lokalsamfundet inden for rammerne af Landdistriktsforordningen, landdistriktsprogrammet og partnerskabsaftalen.

Hensigten med dette lovforslag er at give mulighed for at gennemføre samtlige foranstaltninger i Landdistriktsforordningen. Dog er størstedelen af skovbrugsområdet ikke omfattet af dette lovforslag, idet skovområdet er omfattet af lovgivning under Miljøministeriet. Anvendelsen af loven vil skulle ske inden for rammerne af den partnerskabsaftale og det landdistriktsprogram, der er godkendt af EU-Kommissionen.

Lovforslaget er opbygget med en samling af de foranstaltninger, hvortil der kan ydes støtte, og bemyndigelser til at fastsætte regler om støtte (kapitel 1), administrative bestemmelser (kapitel 2), straffebestemmelser (kapitel 3) og ikrafttrædelsesbestemmelser (kapitel 4).

Forordningsgrundlaget for lovforslaget beskriver de foranstaltninger, der kan ydes støtte til, og betingelser herfor.

De konkrete støtteordninger under programmet kan få hjemmel i en kombination af flere af lovens foranstaltninger. Dermed kan de enkelte støtteordninger blive bredere i deres sigte, og der kan sikres synergi og sammenhæng i programindsatsen.

3.1.1. Vidensoverførsel og informationsaktioner

3.1.1.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til erhvervsuddannelse og information, herunder formidling af videnskabelig viden og innovativ praksis, af personer inden for jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren.

3.1.1.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til erhvervsuddannelse og kompetenceudvikling af personer inden for landbrugs- og fødevarersektoren i form af f.eks. kurser og workshops om bl.a. produktionsmetoder og implementering af teknologi. Der kan desuden ydes støtte til informations- og demonstrationsprojekter med henblik på demonstration og formidling af viden inden for landbrugs-, skovbrugs- og

fødevarerektoren. Efter Landdistriktsforordningen kan der dog ikke ydes støtte til kurser eller praktisk uddannelse, der indgår i normale uddannelsesprogrammer eller -systemer på gymnasieniveau eller højere niveau.

Endelig er der mulighed for at yde støtte til kortere besøg eller kortere udvekslingsophold vedrørende driftsforvaltning på en landbrugsbedrift.

3.1.2. Rådgivningstjenester og driftsforvaltnings- og vikarordninger inden for landbrug

3.1.2.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til jordbrugerens brug af rådgivningstjenester for generelt at opnå bedre resultater på bedriften.

3.1.2.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til driftsrådgivningstjenester, der udbyder rådgivningstjenester til landbrugere og små og mellemstore virksomheder i landdistrikter vedrørende forhold, der kan fremme bedre økonomiske, miljømæssige og klimamæssige resultater på bedriften eller virksomheden. Desuden kan der ydes støtte til oprettelse af driftsforvaltnings-, vikar- og landbrugsrådgivningstjenester for landbrugere. Endelig kan der ydes støtte til uddannelse af rådgivere, der er ansat hos rådgivningstjenester for landbrugere.

3.1.3. Kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer

3.1.3.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til deltagelse i ordninger vedrørende fødevarer af høj kvalitet fastsat i EU-retten og i nationalt fastsatte kvalitetsordninger for fødevarer og landbrugsprodukter. Endvidere er der mulighed for at yde støtte til producentgrupper til information og markedsføring af kvalitetsprodukter.

3.1.3.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til landbrugere og grupper af landbrugere nye deltagelse i visse kvalitetsordninger som fastlagt i EU-lovgivningen. Der kan desuden ydes støtte til landbrugere og grupper af landbrugere nye deltagelse i kvalitetsordninger for landbrugsbedrifter, landbrugsprodukter eller fødevarer, der er anerkendt af Danmark som værende i overensstemmelse med en række kriterier fastlagt i Landdistriktsforordningen.

Lovforslaget giver endvidere mulighed for at yde støtte til landbrugere og grupper af landbrugere nye deltagelse i frivillige certificeringsordninger for landbrugsprodukter, der er anerkendt af Danmark som værende i overensstemmelse med EU's retningslinjer for bedste praksis for anvendelse af frivillige certificeringsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer.

Endelig er der mulighed for at yde støtte til producentsammenslutningers informations- og markedsføringsaktiviteter på det indre marked vedrørende produkter under de omfattede kvalitetsordninger.

3.1.4. Investeringer i fysiske aktiver

3.1.4.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til materielle og immaterielle investeringer på jordbrugsbedrifter. Investeringerne skal medføre en generel forbedring af bedriftens resultater og skal følge Unionens (EU) regler for den pågældende investering.

Der kan desuden ydes støtte til materielle og immaterielle investeringer, der vedrører forarbejdning og afsætning af landbrugs- og skovbrugsprodukter.

Den gældende landdistriktslov giver ligeledes mulighed for at yde støtte til initiativer, der kan give adgang til jordbrugsarealer, og initiativer til jordfordeling og -forbedring, energiforsyning og vandforvaltning.

Endelig er der mulighed for at yde støtte til ikke-produktionsfremmende investeringer, som er forbundet med at opfylde forpligtelser, der er påtaget som led i foranstaltningen om miljøvenligt jordbrug, eller andre mål for jordbrugsmiljø, herunder investeringer på bedrifter, som for offentligheden øger herlighedsværdien af et Natura 2000-område eller andre områder af høj natur- og landskabsmæssig værdi.

3.1.4.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til landbrugere og grupper af landbrugere materielle eller immaterielle investeringer på bedrifterne. Investeringerne skal efter Landdistriktsforordningen medføre en generel forbedring af landbrugsbedriftens resultater og bæredygtighed.

Der kan desuden ydes støtte til materielle og immaterielle investeringer, der vedrører forarbejdning, afsætning og udvikling af landbrugsprodukter. Investeringer vedrørende forarbejdning, afsætning eller udvikling af landbrugsprodukter kan i medfør af Landdistriktsforordningen alene støttes, hvis produkterne er omfattet af bilag 1 til Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Det færdige produkt som følge af produktionsprocessen kan være et produkt, der ikke er omfattet af bilag I til Traktaten (TEUF).

Lovforslaget giver endvidere mulighed for at yde støtte til materielle og immaterielle investeringer, der vedrører infrastruktur af betydning for udviklingen, moderniseringen eller tilpasningen af landbrug og skovbrug. Efter Landdistriktsforordningen kan der f. eks. ydes støtte til projekter vedrørende infrastruktur forbundet med landbrug og skovbrug og til jordfordeling.

Endelig kan der ydes støtte til ikke-produktive investeringer i tilknytning til gennemførelse af miljø- og klimamål vedrørende landbrug. Efter Landdistriktsforordningen omfatter

miljø- og klimamålene bl.a. bevarelse af biodiversitet for arter og naturtyper samt forbedring af herlighedsværdien for offentligheden af et Natura 2000-område eller andre systemer af høj naturværdi, som skal fastlægges i landdistriktsprogrammet. I Danmark fastsættes områder med høj naturværdi aktuelt ud fra områdernes biodiversitet ved hjælp af parametre vedrørende landskab, levesteder, arter og områdernes drift.

3.1.5. Genopretning af landbrugets produktionspotentiale efter skader som følge af naturkatastrofer og katastrofale hændelser og indførelse af passende forebyggende foranstaltninger

3.1.5.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til genopretning af jordbrugets produktionspotentiale efter skader som følge af naturkatastrofer. Der kan desuden ydes støtte til indførelse af passende forebyggende aktioner.

3.1.5.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til investeringer i forebyggende foranstaltninger med henblik på at reducere konsekvenserne af mulige naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold og katastrofale hændelser. Desuden kan der ydes støtte til investeringer i genopretning af landbrugsjord og produktionspotentiale efter skader som følge af naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold og katastrofale hændelser.

3.1.6. Bedrifts- og erhvervsudvikling

3.1.6.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til diversificering til ikke-jordbrugsaktiviteter i landdistrikterne. Der kan desuden ydes støtte til etablering og udvikling af mikrovirksomheder, som defineret i Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder.

3.1.6.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til virksomheds-etablering til henholdsvis unge landbrugere, ikke-landbrugsmæssige aktiviteter i landdistrikter og udvikling af små landbrugsbedrifter. Desuden kan der ydes støtte til investeringer i oprettelse og udvikling af ikke-landbrugsmæssige aktiviteter. Endelig er der mulighed for at yde betalinger til landbrugere, som er berettiget til støtte fra ordningen for små landbrugere, og som permanent overdrager deres drift og de tilhørende betalingsrettigheder til en anden landbruger.

3.1.7. Basale tjenesteydelser og landsbyfornyelse i landdistrikterne

3.1.7.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til udvikling og/eller markedsføring af turisme i landdistrikterne, herunder til infrastruktur til informationscentre, opsætning af skilte ved seværdigheder, adgang til naturområder og overnatningsmuligheder i mindre omfang.

Efter den gældende landdistriktslov kan der også ydes støtte til oprettelse af basale tjenester for landsbyer eller grupper af landsbyer og dermed forbunden infrastruktur. Der kan desuden ydes støtte til fornyelse og udvikling af landsbyerne. Endvidere er der mulighed for at yde støtte til beskyttelse af natur-, og kulturarv, herunder udarbejdelse af naturplaner og undersøgelse af investeringer, der er forbundet med bevarelse, genopretning og opgradering af kulturværdier.

3.1.7.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til udarbejdelse og ajourføring af planer for udvikling af kommuner og landsbyer i landdistrikter og disses grundlæggende serviceydelser samt af beskyttelses- og forvaltningsplaner for Natura 2000-områder og andre områder af høj naturværdi.

Der kan endvidere ydes støtte til investeringer i jobskabelse samt forbedring og udbygning af alle former for mindre infrastrukturer, herunder investeringer i vedvarende energi og energibesparelse, og der kan ydes støtte til bredbåndsinfrastruktur.

Lovforslaget giver mulighed for at yde støtte til investeringer i etablering, forbedring eller udvidelse af lokale grundlæggende tjenesteydelser til befolkningen i landdistrikterne. Der er desuden mulighed for at yde støtte til investeringer til almen anvendelse i rekreativ infrastruktur, turistinformation og mindre turistinfrastruktur.

Endvidere er der mulighed for at yde støtte til undersøgelser og investeringer, der er forbundet med bevarelse, genoprettelse og opgradering af kultur- og naturarv i landsbyer, landskaber og steder med høj naturværdi og til undersøgelser og investeringer vedrørende miljøbevidsthedstiltag. Der er desuden mulighed for at yde støtte til investeringer vedrørende flytning af aktiviteter, ombygning af bygninger eller andre anlæg, der er beliggende inden for eller tæt på småsamfund. Formålet er at forbedre livskvaliteten eller skabe bedre miljøresultater.

3.1.8. Oprettelse af producentsammenslutninger og -organisationer

3.1.8.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ikke ydes støtte til oprettelse af producentsammenslutninger og -organisationer.

3.1.8.2. Den foreslåede ordning

Efter lovforslaget kan der ydes støtte til oprettelse af producentsammenslutninger og producentorganisationer i landbrugs- og skovbrugssektoren.

3.1.9. Miljø- og klimavenligt landbrug

3.1.9.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til miljøvenligt landbrug.

3.1.9.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget er der mulighed for at yde støtte til miljø- og klimavenligt landbrug.

3.1.10. Økologisk landbrug

3.1.10.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til økologisk jordbrugsdrift.

3.1.10.2. Den foreslåede ordning

Lovforslaget giver mulighed for at yde støtte til omlægning til og økologisk drift af landbrug i overensstemmelse med reglerne i økologiforordningen.

3.1.11. Natura 2000 og betalinger i henhold til vandrammedirektivet

3.1.11.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til kompensation for omkostninger og indkomsttab som følge af ulemper i de pågældende områder i forbindelse med gennemførelse af Natura 2000, jf. Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, og vandrammedirektivet, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger.

3.1.11.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til kompensation for ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af ulemper i de pågældende områder i forbindelse med gennemførelse af habitatdirektivet, fuglebeskyttelsesdirektivet og vandrammedirektivet.

3.1.12. Betalinger til områder med naturbetingede eller andre specifikke begrænsninger

3.1.12.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til ugunstigt stillede områder (udpegede områder). Støtte udbetales ifølge forordningen som kompensation for jordbrugernes ekstraomkostninger og indkomsttab som følge af ulemperne ved en produktion i det pågældende område.

3.1.12.2. Den foreslåede ordning

Efter lovforslaget kan der ydes støtte til landbrugere i områder med naturbetingede eller andre specifikke begrænsninger for at sikre fortsat arealforvaltning og bevarelse af landskabet i de berørte områder. Områderne skal udpeges efter de i forordningsgrundlaget fastsatte objektive, biofysiske kriterier.

3.1.13. Dyrevelfærd

3.1.13.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til jordbrugere, der frivilligt påtager sig forpligtelser på dyrevelfærdsområdet.

3.1.13.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til landbrugere, der frivilligt påtager sig forpligtelser på dyrevelfærdsområdet.

3.1.14. Samarbejde

3.1.14.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til fremme af samarbejdet mellem jordbrugere, føde- og råvareforarbejdningsindustrien og andre.

3.1.14.2. Den foreslåede ordning

Lovforslaget giver mulighed for at yde støtte til fremme af samarbejdsformer, som bl.a. kan omfatte samarbejdsstrategier mellem forskellige aktører i landbrugs- og skovbrugssektoren, fødevarekæden og andre aktører, der bidrager til at nå målene og prioriteterne i politikken for udvikling af landdistrikterne, oprettelse af klynger og netværk samt etablering og drift af operationelle grupper af det Europæiske Innovationspartnerskab. Innovationspartnerskaber er bl.a. beskrevet i "Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske, Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Europa 2020-flagskibsinitiativ, Innovation i EU", jf. KOM(2010) 546, og "Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om det europæiske innovationspartnerskab om landbrugets produktivitet og bæredygtighed" af 29. februar 2012, jf. KOM(2012) 79.

Støtte kan bl.a. ydes til samarbejde om udvikling af nye produkter, processer og teknologier samt ny praksis i landbrugs- og fødevaresektoren og pilotprojekter mv. Støtte vedrørende pilotprojekter og udvikling af nye produkter, processer og teknologier samt ny praksis i landbrugs-, og fødevaresektoren kan også ydes til individuelle aktører, når dette fremgår af landdistriktsprogrammet.

3.1.15. Risikostyring

3.1.15.1. Gældende ret

Der har ikke under den gældende landdistriktslov været mulighed for etablering af støtteordninger vedrørende risikostyring.

3.1.15.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte vedrørende risikostyring med henblik på at imødegå miljømæssige og økonomiske risici forbundet med klimaforandringer og øgede prisudsving.

Støtten vil kunne ydes som finansielle bidrag til præmier til dækning af forsikring af afgrøder, dyr og planter mod landbrugerens økonomiske tab som følge af ugunstige vejrforhold, dyre- og plantesygdomme, skadedyrsangreb eller en miljøhændelse.

Støtte vil også kunne ydes til gensidige fonde til betaling af finansiell kompensation til landbrugere for økonomiske tab som følge af ugunstige vejrforhold eller udbrud af en dyre- eller plantesygdom, skadedyrsangreb eller en miljøhændelse. En miljøhændelse kan ifølge Landdistriktsforordningen omfatte en specifik forekomst af forurening, forgiftning eller forringelse af miljøkvaliteten, som er i forbindelse med en specifik hændelse og er af begrænset geografisk omfang.

Endelig er der mulighed for at yde støtte til finansielle bidrag til gensidige fonde, der yder kompensation til landbrugere for et voldsomt fald i deres indkomst.

3.1.16. Finansielle instrumenter

3.1.16.1. Gældende ret

Under den gældende landdistriktslov findes der ikke tilsvarende bestemmelser om støtte til foranstaltninger vedrørende finansielle instrumenter som de, der er omfattet af den foreslåede ordning.

3.1.16.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til finansielle instrumenter, der er oprettet på EU-plan, og som forvaltes direkte eller indirekte af EU-Kommissionen. Støtten omfatter f.eks. bidrag fra Landdistriktsfonden til fælles finansielle instrumenter for garantier og securitisering uden loft, der implementeres af Den Europæiske Investeringsbank, til fordel for små og mellemstore virksomheder. Ved securitisering forstås en transaktion eller ordning, hvorved kreditrisikoen ved en eksponering eller en pulje af eksponeringer opdeles i trancher, jf. definitionen heraf i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 om tilsynsmæssige krav til kreditinstitutter og investeringselskaber og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012.

Desuden kan der ydes støtte til finansielle instrumenter, der er oprettet på nationalt, regionalt, tværnationalt plan eller på tværs af grænser, og som forvaltes af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug eller Fiskeri eller under ministeriets ansvar. Støtte kan bl.a. ydes til finansielle instrumenter, der forbed-

rer lånefaciliteterne for virksomheder, enten i form af lån direkte til virksomheder eller i form af garantistillelse for lån.

3.1.17. Lokaludvikling styret af lokalsamfundet

3.1.17.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til foranstaltninger vedrørende anvendelse af Leader-metoden. Leader-metoden indebærer, at lokale aktionsgrupper udarbejder en lokal udviklingsstrategi for lokalområdet. De disponerer over et budget under landdistriktsprogrammet og kan inden for rammerne af dette budget prioritere og indstille projekter til støtte, når projekterne bidrager til gennemførelse af udviklingsstrategien. Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter træffer med hjemmel i landdistriktsloven endelig beslutning om tilskud.

Støtte kan desuden ydes til uddannelses- og informationsforanstaltninger for økonomiske aktører under foranstaltninger til diversificering af økonomien i landdistrikterne samt foranstaltninger til forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne.

Der kan desuden ydes støtte til etablering og drift af lokale aktionsgrupper og til gennemførelse af lokale udviklingsstrategier. Endvidere kan der ydes støtte til samarbejde mellem områder eller til tværnationale projekter.

Endelig er der mulighed for at yde støtte til undersøgelse af et lokalområde, spredning af informationer om undersøgelser og om lokale udviklingsstrategier samt uddannelse af de personer, der står for undersøgelserne og udviklingsstrategierne. Desuden er der mulighed for uddannelse rettet mod varetagelsen af PR-arbejde for personer med ledelsesfunktioner.

3.1.17.2. Den foreslåede ordning

I medfør af lovforslaget kan der ydes støtte til forberedelse og udvikling af lokale aktionsgrupper, herunder bl.a. til forberedelse af lokale udviklingsstrategier, og til gennemførelse af operationer under lokaludviklingsstrategien styret af lokalsamfundet.

Der er desuden mulighed for at yde støtte til forberedelse og gennemførelse af den lokale aktionsgruppes samarbejdsaktiviteter og til oprettelse og drift af lokale aktionsgrupper, herunder til ansættelse af landdistriktskoordinatorer.

Endelig er der mulighed for at yde støtte til at lette udveksling mellem interessenterne, informere om og fremme strategien og bistå potentielle støttemodtagere med henblik på udvikling af projekter og forberedelse af ansøgninger.

De lokale aktionsgrupper skal indstille projekter, der ligger inden for rammerne af landdistriktsprogrammet og den lokale udviklingsstrategi, til støtte. De lokale aktionsgrupper træffer afgørelse om afslag på ansøgninger, der ikke indstilles til støtte.

3.2. Obligatorisk digital kommunikation

3.2.1. Gældende ret

I den gældende landdistriktslov er der, ved lov nr. 341 af 27. april 2011 om ændring af årsregnskabsloven og forskellige andre love (obligatorisk digital kommunikation mellem virksomheder og det offentlige), indført mulighed for, at fødevareministeren kan fastsætte regler om, at virksomheders ansøgning om tilsagn om tilskud, anmodning om udbetaling af tilskud samt indberetninger af oplysninger efter regler fastsat i medfør af landdistriktsloven skal ske digitalt, og at kommunikation i forbindelse hermed skal foregå digitalt. Bestemmelsen har hidtil været anvendt til at fastsætte krav om brug af en særlig fælles digital ansøgning kaldet "Fællesskema" for arealstøtteordninger under landdistriktsprogrammet.

3.2.2. Den foreslåede ordning

Med lovforslagets § 6 skabes der hjemmel til, at al relevant skriftlig kommunikation mellem henholdsvis NaturErhvervstyrelsen og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og virksomheder eller fysiske personer skal foregå digitalt.

Det foreslås, at hjemlen i lovforslaget udformes som en bemyndigelse til fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter til at fastsætte nærmere regler om digital kommunikation. Derved bliver det muligt ved bekendtgørelse at fastsætte krav om anvendelse af bestemte it-systemer (herunder særlige portalløsninger, elektroniske formularer, skemaer og lignende) og særlige digitale formater mv.

Ved bekendtgørelse kan der endvidere, hvor det er relevant, fastsættes bestemmelser, som skal lette overgangen til digital kommunikation. Der vil således kunne fastsættes bestemmelser om undtagelse fra kravet om digital kommunikation, f.eks. for visse grupper vedkommende eller i tilfælde, hvor materialet på grund af sin særlige beskaffenhed ikke er egnet til digital fremsendelse.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har etableret et klagesystem, hvorefter de afgørelser truffet af ministeriets styrelser, som kan påklages, skal indbringes for ministeriets Klagecenter. Det foreslås, at også klager over afgørelser truffet i henhold til denne lov eller i henhold til regler udstedt i medfør af denne lov omfattes af kravet om digital kommunikation. Også klager over afgørelser, hvor NaturErhvervstyrelsen er klageinstans, omfattes af kravet.

For at gøre kommunikationen mellem borgere/virksomheder og myndigheder på denne lovs område så overskuelig som mulig, er det hensigten, at enhver kommunikation skal finde sted enten gennem en portalløsning etableret af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (f.eks. Tast selv-Service) eller gennem den digitale postløsning Offentlig Digital Post under borger.dk eller virk.dk. Det vil afhænge af den pågældende kommunikations art og indhold, om det er den ene eller den anden kommunikationskanal, der skal finde

anvendelse. I en række tilfælde vil de rationaliseringer, som Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri forventes at høste i forbindelse med digitalisering, kun kunne opnås i fuld udstrækning, hvis al kommunikation finder sted inden for den etablerede portalløsning.

Det vil fremgå af bekendtgørelser, der udstedes på området, på hvilken måde kommunikationen mellem henholdsvis NaturErhvervstyrelsen og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og de pågældende virksomheder eller personer fremover skal foregå.

Erhvervet og andre relevante parter vil blive inddraget i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelserne.

I den foreslåede bestemmelse i lovforslagets § 6, stk. 3, er det fastsat, at en digital meddelelse anses for at være kommet frem til adressaten, dvs. til modtageren af meddelelsen, når den er tilgængelig for denne. En hvilken som helst skriftlig kommunikation, som foretages digitalt, herunder også en afgørelse, som sendes via mail, via den offentlige digitale portalløsning eller på anden digital vis, er omfattet af bestemmelsen. Dette svarer til, at et papirbrev anses for at være kommet frem, når det pågældende brev er lagt i adressatens fysiske postkasse.

Det er normalt uden betydning, om en afgørelse er kommet til adressatens kundskab. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Adressaten bærer således alene risikoen ved ikke at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen.

Forslaget har betydning for alle meddelelser, herunder også for om f.eks. en indberetning eller lignende kan anses for rettidigt fremkommet. Fremkomsttidspunktet er normalt afgørende for, om en indberetning eller lignende til en myndighed anses for rettidig.

Lovforslaget medfører ikke ændringer i de gældende principper for beregning af frister i forbindelse med klager.

En meddelelse til en myndighed vil normalt være tilgængelig for myndigheden på det tidspunkt, hvor myndigheden kan behandle eller læse meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig, uanset om afsenderen måtte betragte meddelelsen som sendt før kl. 24.00.

Lovgivningen indeholder på nogle områder krav om eller forudsætter, at dokumenter, som udarbejdes af fysiske personer eller virksomheder, skal være underskrevet.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at underskriftskravet kan opfyldes på anden måde end ved en personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes en bestemmelse i lovforslagets § 6, stk. 4, om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det, at fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter hver for sig inden for deres respektive områder kan fastsætte nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan opfyldes, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil. Med den foreslåede bestemmelse sikres det, at underskriftskravet ikke udgør en unødigt barriere for digital kommunikation.

3.3. Udvalg og rådgivning

3.3.1. Gældende ret

Efter den gældende landdistriktslov kan fødevareministeren nedsætte et bredt sammensat udvalg, som skal rådgive ministeren om, hvordan aktiviteter under landdistriktsprogrammet kan bidrage til at fremme udviklingen i landdistrikterne.

Desuden nedsætter ministeren et overvågningsudvalg, der skal varetage tilsyns- og opfølgingsfunktioner i forbindelse med administration af støtteordninger efter loven. Overvågningsudvalget er sammensat af repræsentanter for de berørte myndigheder, interesseorganisationer, foreninger og partnerskaber.

Endvidere kan ministeren nedsætte rådgivende udvalg for støtteordninger efter loven, og ministeren kan indhente rådgivning hos andre udvalg, som er nedsat i medfør af anden lovgivning.

Endelig kan ministeren fastsætte regler om, at de regionale vækstfora kan afgive indstilling om projekter vedrørende de foranstaltninger, der er omfattet af loven.

3.3.2. Den foreslåede ordning

Lovforslaget indeholder bestemmelser om nedsættelse af et overvågningsudvalg, der skal varetage tilsyns- og opfølgingsfunktioner i forbindelse med administration af støtteordninger efter loven. Overvågningsudvalget vil blive sammensat af repræsentanter for de berørte myndigheder, interesseorganisationer, foreninger og partnerskaber. Formandskabet for overvågningsudvalget vil blive varetaget af NaturErhvervstyrelsen, der er forvaltningsmyndighed for landdistriktsprogrammet.

I medfør af lovforslaget nedsætter ministeren for by, bolig og landdistrikter et indstillingsudvalg, der udvælger og afgiver indstilling om ansøgninger om godkendelse som støtteberettigede lokale aktionsgrupper samt indstilling om indsendte lokale udviklingsstrategier.

Fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder nedsætte rådgivende udvalg for støtteordninger efter denne lov. Endvidere kan de pågældende ministre indhente rådgivning hos andre udvalg, som er nedsat i medfør af anden lovgivning. Det kan f.eks. være Det Økologiske Fødevareråd eller bestyrelsen for Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP).

Fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder fastsætte nærmere regler om, at de regionale vækstfora kan afgive indstilling eller udtalelse vedrørende projekter, der er omfattet af støtteordninger efter denne lov.

Bestemmelserne i lovforslaget svarer i vidt omfang til bestemmelserne i den gældende landdistriktslov.

3.4. Klage, delegation og straf

3.4.1. Gældende ret

Den gældende landdistriktslov indeholder bestemmelser om delegation og klageadgang og om straf i forbindelse med overtrædelser.

3.4.2. Den foreslåede ordning

Lovforslaget indeholder bestemmelser om adgangen til at klage, om delegation og om straf i forbindelse med overtrædelser.

Fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder efter aftale med vedkommende minister eller vedkommende kommunale organisation henlægge deres beføjelser vedrørende støtteordninger etableret i medfør af loven til andre offentlige myndigheder eller institutioner, og ministrene kan henlægge deres beføjelser til private organisationer.

Fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter kan hver for sig inden for deres respektive områder i forbindelse med delegation af kompetence fastsætte nærmere regler om adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til loven eller regler udstedt i medfør heraf, og om remonstration. Der kan fastsættes regler om, at sådanne afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, og om klagens form og indhold. De pågældende ministre bevarer deres fulde instruktionsbeføjelse og kan ændre afgørelser, uden at der foreligger en klage.

Der vil kunne ifaldes bødestraf, hvis ansøger om støtte f.eks. afgiver urigtige oplysninger af betydning for vurdering af ansøgningen, eller hvis en støttemodtager anvender støtten i strid med vilkår fastsat for støttens anvendelse.

Bestemmelserne i lovforslaget svarer i vidt omfang til bestemmelserne i den gældende landdistriktslov, idet dog den gældende landdistriktslovs regler om administrative bødeforlæg og bemyndigelse til at fastsætte regler om straf i bestemmelser fastsat i medfør af loven ikke er videreført.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

4.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Med reformen af EU's landbrugspolitik i 2013 er der også vedtaget ændringer af landdistriktspolitikken, hvilket er udmøntet i Landdistriktsforordningen for 2014-2020. Den

fremtidige politik på landdistriktsområdet skal bidrage til at opfylde følgende fællesskabsmål: 1) Fremme af landbrugets konkurrenceevne, 2) sikring af bæredygtig forvaltning af naturressourcer og klimatiltag og 3) en afbalanceret territorial udvikling af landdistrikternes økonomi, inklusiv etablering af og fastholdelse af beskæftigelse.

Det er forordningsbestemt, at mindst 30 pct. af det samlede EU-budget til landdistriktsprogrammet bør anvendes til modvirkning af og tilpasning til klimaforandringer samt miljømæssige forhold. Anvendelsen af beløbet skal ske gennem betalinger vedrørende miljø- og klimavenligt landbrug og økologisk landbrug, betalinger til områder der er konfronteret med naturbetingede eller andre specifikke begrænsninger, gennem betalinger til skovbrugsområdet, betalinger til Natura 2000-områder samt klima- og miljørelateret investingsstøtte.

Det er desuden forordningsbestemt, at mindst 5 pct. af det samlede EU-budget til landdistriktsprogrammet skal anvendes til indsatsen under Leader-metoden (lokaludvikling styret af lokalsamfundet), der i medfør af lovforslaget gennemføres som foranstaltninger vedrørende lokale aktionsgrupper.

Den del af lovforslaget, der skaber hjemmel for fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter til at etablere støtteordninger og yde støtte inden for rammerne af det nationale landdistriktsprogram, har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for staten. De økonomiske konsekvenser afhænger af, på hvilken måde de foreslåede hjemler til at yde støtte inden for rammerne af landdistriktsprogrammet konkret bliver udmøntet. De økonomiske konsekvenser for staten vil overordnet afhænge af EU-budgettet til landdistriktsprogrammet 2014-2020, udformningen af landdistriktsprogrammet og i hvilket omfang andre offentlige midler end statslige bidrager med den nationale medfinansiering.

Danmarks andel af EU's midler til landdistriktsudvikling udgør 4,7 mia. kr. for EU-budgetperioden 2014-2020, hvilket svarer til gennemsnitligt ca. 670 mio. kr. om året i perioden. Det er en forudsætning for at kunne disponere over EU-midlerne, at der tilvejebringes national offentlig medfinansiering. Kravet om national medfinansiering gælder dog ikke for EU-midler, der overføres fra den direkte støtte under søjle 1 i den fælles landbrugspolitik til landdistriktsprogrammet under søjle 2.

Den offentlige medfinansiering kan tilvejebringes fra forskellige kilder. Den kan stamme fra statslige myndigheder, herunder fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Miljøministeriet og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. Endvidere kan regioner, kommuner og promille- og produktionsafgiftsfonde bidrage med den nødvendige offentlige medfinansiering, der skal tilvejebringes for at kunne udnytte den til rådighed værende EU-ramme.

Størrelsen af den nationale offentlige medfinansiering vil afhænge af den konkrete udmøntning af støttemulighederne under landdistriktsprogrammet, idet EU-medfinansieringssatsen vil variere afhængigt af, hvilke artikler i Landdistriktsforordningen støtteordningerne har hjemmel i.

For programperioden 2007 – 2013 udgjorde Danmarks andel af EU's midler til landdistriktsudvikling ca. 4,3 mia. kr., og den offentlige nationale medfinansiering udgjorde ca. 3,3 mia. kr. Dermed udgjorde den gennemsnitlige nationale medfinansiering 43,5 pct.

Det forventes, at den gennemsnitlige EU-medfinansiering øges for landdistriktsprogrammet 2014-2020 sammenlignet med programmet 2007-2013 på grund af ændrede EU-medfinansieringssatser og den forventede overordnede udformning af programmet.

En mindre del af Danmarks andel af EU-midler til landdistriktsudvikling reserveres i form af en resultatreserve til slutningen af programperioden. Resultatreserven udgør ca. 282 mio. kr., der opdeles og øremærkes på de EU-prioriteter, der aktiveres i programmet.

EU-Kommissionen foretager i 2019 i samarbejde med forvaltningsmyndigheden en gennemgang af de opnåede resultater af landdistriktsprogrammet ved udgangen af 2018. På baggrund af resultatgennemgangen træffer EU-Kommissionen beslutning om frigivelse af den del af resultatreserven, der er knyttet til de EU-prioriteter, for hvilke delmålene er nået i 2018. Er delmålene for en EU-prioritet ikke nået, kan forvaltningsmyndigheden foreslå en omfordeling af det dertil hørende beløb i resultatreserven til de prioriteter, for hvilke delmålene er nået, med henblik på opnåelse af den ønskede fremdrift i programmet.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i 2013 gennemført et servicetjek af støtteordningerne under landdistriktsprogrammet 2007-2013 med henblik på forenkling og forbedring af landdistriktsprogrammet 2014-2020. Ved servicetjekket er der kortlagt effekter, administrationsprocenter og risiko for EU-Kommissionens underkendelse af forvaltningen ved de enkelte støtteordninger. På denne baggrund er det besluttet at programmere færre, men større og bredere ordninger end i det foregående landdistriktsprogram. Dette princip vil blive lagt til grund i den fremadrettede udmøntning med henblik på at opnå forenkling, forbedret effekt og reduktion af underkendelsesrisici.

I medfør af forordningsgrundlaget er der fastlagt et fælles system til evaluering og overvågning med henblik på måling af effekten af den fælles landbrugspolitik, herunder på tværs af EU-medlemsstaternes landdistriktsprogrammer. Det er hensigten at måle landdistriktsprogrammets fremskridt, effektivitet og gennemslagskraft i forhold til de opstillede program mål og målsætninger for de enkelte støtteordninger ved hjælp af en række nationalt og EU-fastsatte indikatorer, der bl.a. omfatter resultatindikatorer og effektindikatorer. Dette er nærmere beskrevet i landdistriktsprogrammet.

Der er i forbindelse med Aftale om finansloven for 2014 indgået aftale mellem regeringen, Venstre og Det Konservative Folkeparti om prioritering af indsatsen under det danske landdistriktsprogram for perioden 2014-2015. Det fremgår af aftalen, at den økonomiske ramme for landdistriktsprogrammet er 1.140 mio. kr. for 2014 og 1.310 mio. kr. for 2015. Udmøntningen af aftalen fremgår af aktstykke nr. 69, der er tiltrådt af Finansudvalget den 20. februar 2014.

Indsætterne under landdistriktsprogrammet for 2016-2020 forventes fastlagt ultimo 2014.

Lovforslaget medfører udgifter for de kommuner og regioner, der får mulighed for og vælger at deltage aktivt i udmøntningen af programmet, til at afholde udgifter til administration og eventuel støtte til foranstaltninger omfattet af lovforslaget. Der er således ikke tale om en lovpligtig kommunal eller regional opgave, men en deltagelse som kommunen eller regionen selv vælger.

Det forventes endvidere, at de relevante regioner og kommuner vil vælge at deltage aktivt i de lokale aktionsgrupper, der skal udforme og gennemføre lokale udviklingsstrategier mv. Det er hensigten, at de lokale aktionsgrupper organiseres som foreninger, hvor myndighederne, efter bestyrelsen er nedsat, indgår på lige fod med private interessenter. Der er således ikke tale om en lovpligtig kommunal eller regional opgave.

4.2. Administrative konsekvenser for det offentlige

De administrative konsekvenser for staten vil afhænge af den konkrete udmøntning af de nye støttemuligheder under landdistriktsprogrammet, dvs. hvilke støtteordninger der etableres, og hvilken administrationsmodel der vælges. Dette afklares, når programmet for 2016-2020 fastlægges.

Indførelse af nye støtteordninger med hjemmel i de nye bemyndigelser skønnes at få administrative konsekvenser for staten. Etablering af støtteordninger, herunder udarbejdelse af bekendtgørelser, ansøgningseskemaer og vejledningsmateriale samt gennemførelse af informationsaktiviteter vedrørende sådanne støtteordninger forudsætter en administrativ indsats i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Herudover må der forventes en betydelig administrativ belastning i forbindelse med opbygning og drift af IT-systemer vedrørende disse støtteordninger, ligesom gennemførelse af administrativ og fysisk kontrol, støtteudbetaling samt udarbejdelse af gennemførelsesrapporter til EU-Kommissionen nødvendiggør en administrativ indsats.

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter træffer beslutninger og fastsætter regler vedrørende de lokale aktionsgrupper, herunder om støtteordninger, med hjemmel i lovforslaget. For disse ordninger forventes de ovenfor beskrevne administrative konsekvenser at være fordelt på henholdsvis Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter i overensstemmelse med ressourcefordelingen, jf. Kgl. Resolution af 3. oktober 2011, og de

indgåede samarbejdsaftaler mellem de pågældende ministerier om fordeling af opgaverne.

En eventuel introduktion af støtte til finansielle instrumenter vurderes at udgøre en yderligere administrativ belastning som følge af krav om gennemførelse af en forhåndsvurdering, udarbejdelse af finansieringsaftale eller strategidokument samt årlig udarbejdelse af en særlig rapport til EU-Kommissionen om gennemførelsen af finansielle instrumenter. Herudover vil der, afhængigt af den konkrete udmøntning, være særlige krav til forvaltning og kontrol af finansielle instrumenter, genanvendelse af midler indtil støtteberettigelsesperiodens ophør samt anvendelse af midler efter støtteberettigelsesperiodens ophør, hvilket nødvendiggør en administrativ indsats.

Kravene til programstyring, udarbejdelse af en partnerskabsaftale mellem Danmark og EU-Kommissionen samt udarbejdelse af statusrapporter om gennemførelsen af partnerskabsaftalen i henholdsvis 2017 og 2019 vil ligeledes udgøre en administrativ belastning.

Samlet set forventes, de administrative konsekvenser for staten at blive forøget som følge af nye krav til bl.a. sagsbehandling, kontrol og rapportering, ligesom iværksættelsen af nye ordninger vil have en række administrative konsekvenser.

Medfinansieringen fra EU til støtteordningerne vil blive udbetalt på baggrund af reglerne i Landdistriktsforordningen samt det øvrige forordningsgrundlag, jf. afsnit 2. Som følge heraf skal administrationen og kontrollen følge de relevante fondes regler. For administrationen indebærer dette fuldstændig beskrivelse af sagsgange, krav om flere kontrollerende led i sagsbehandlingen, funktionsadskillelse, checklister, rapporteringer til EU-Kommissionen og IT-sikkerhed. I forhold til de gældende regler forventes der især at blive stillet større krav vedrørende administrativ og fysisk kontrol, IT-sikkerhed og rapportering til EU-Kommissionen.

Der tages stilling til eventuelle merudgifter ved administration af landdistriktsprogrammets foranstaltninger i sammenhæng med den endelige fastlæggelse heraf. En del af de administrative udgifter vil kunne medfinansieres af Landdistriktsfonden under teknisk bistand.

Lovforslaget skønnes ikke at få direkte administrative konsekvenser for regioner og kommuner.

Det forventes dog, at de relevante regioner og kommuner vil vælge at deltage aktivt i de lokale aktionsgrupper, der skal udforme og gennemføre lokale udviklingsstrategier mv. Det er hensigten, at de lokale aktionsgrupper organiseres som foreninger, hvor myndighederne, efter bestyrelsen er nedsat, indgår på lige fod med private interessenter. Der er således ikke tale om en lovpligtig kommunal eller regional opgave.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget skønnes at have positive økonomiske konsekvenser for erhvervet, idet der tilvejebringes hjemmel til etablering af en række støtteordninger, således at virksomheder og landbrugsbedrifter får mulighed for efter ansøgning at opnå offentlig støtte til gennemførelse af en række projekter, der fremmer vækst og konkurrenceevne samt landdistriktsudvikling. Endvidere bliver der mulighed for, at virksomheder og landbrugsbedrifter efter ansøgning kan opnå offentlig støtte til særlig miljø- og klimavenlig drift af arealer eller kompensation for drift i områder med produktionsmæssige ulemper.

Støtteordningerne, der etableres i medfør af lovforslaget, vil i nogen grad få et ændret indhold i forhold til støtteordningerne efter den gældende landdistriktslov, men lovforslaget vil ikke medføre øgede byrder for erhvervslivet.

Lovforslaget giver hjemmel til at kræve digital kommunikation i forbindelse med støtteordningerne. Bemyndigelser vedrørende digital kommunikation efter den gældende landdistriktslov er udnyttet i forbindelse med arealstøtteordningerne. Det er hensigten at kræve digital kommunikation i forhold til arealstøtteordningerne i programperioden 2014-2020. Hvis der træffes beslutning om også at udnytte hjemlen til at kræve digital kommunikation i forbindelse med anden støtte, vil der i en overgangsperiode kunne forventes visse omstillingsomkostninger for virksomheder og landbrugsbedrifter, hvorefter virksomhederne og landbrugsbedrifterne kan drage fordel af en nemmere ansøgnings-, indberetnings- og udbetalingsprocedure og samspil med det offentlige i øvrigt.

Lovforslaget har været forelagt Erhvervsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsreguleringen med henblik på en vurdering af, om forslaget skal forelægges Erhvervs- og Vækstministeriets virksomhedspanel. Styrelsen vurderer ikke, at lovforslaget indeholder administrative konsekvenser for erhvervslivet i et omfang, der berettiger, at det bliver forelagt virksomhedspanelet. Lovforslaget har derfor ikke været forelagt Erhvervs- og Vækstministeriets virksomhedspanel.

Lovforslaget har været i høring hos organisationer inden for landbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren samt hos organisationer, der generelt repræsenterer befolkningen i landdistrikterne. Overvågningsudvalget for landdistriktsprogrammet vil blive hørt i forbindelse med den efterfølgende udmøntning i bekendtgørelser. Dette udvalg har en bred repræsentation og vil sikre en løbende dialog med lovens centrale aktører.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vil inden for sit område løbende via www.fvm.dk og www.naturerhverv.dk informere om, hvordan loven bliver gennemført i praksis. Når den endelige udmøntning af loven er bekendtgjort i form af bekendtgørelser og vejledninger mv., vil ministeriet gennemføre en informationsindsats vedrørende de nye indsatsområder og muligheder under loven. Informationsindsatsen vil blive målrettet brancheorganisationer, orga-

nisationer inden for landdistriktsudvikling, landbrugere og virksomheder samt befolkningen i landdistrikterne.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget skønnes ikke at medføre administrative konsekvenser for borgerne. Støtte ydet under Landdistriktsfonden er reguleret af EU-forordninger, der indeholder de grundlæggende krav til oplysningspligt, registrering og kontrol mv., der stilles til borgere, som vælger at modtage støtte fra fonden eller deltage i projekter, der er medfinansieret af fonden.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes at have positive miljømæssige konsekvenser, idet alle indsatser under landdistriktsprogrammet generelt skal bidrage til fremme af miljø-, klima- og naturbeskyttelse, herunder opfyldelse af EU's vandramme- og Natura 2000-direktiver og reduktionsmålene for drivhusgasser fra ikke-kvote sektoren. Det forventes, at der vil være positive synergieffekter mellem indsatsen for fremme af natur-, miljø- og klimamålsætningerne inden for landbrug og skovbrug, idet sigtet med indsatserne generelt bredes ud til også at omfatte klimahensyn. Denne tilgang forventes samtidig at forbedre omkostningseffektiviteten i støtteordningerne i forhold til målopfyldelse.

I overensstemmelse med de lovgivningsmæssige krav, jf. lovbekendtgørelse nr. 939 af 3. juli 2013 om miljøvurdering af planer og programmer, er der udarbejdet en strategisk miljøvurdering i forbindelse med udarbejdelsen af landdistriktsprogrammet. Det fremgår af miljøvurderingen, at der kan forventes en række positive virkninger på miljøet af programmets indsatser. Ifølge vurderingen er programmet præget af, at det sammensætter en række tværgående krav i den generelle miljø- og naturbeskyttelsespolitik i støtteordningerne, samtidig med at programmet lægger op til en forøgelse af støtte til mere miljøvenlige produktionsformer i landbruget.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder bestemmelser, der fastlægger rammerne for en række støtteordninger efter reglerne i Landdistriktsforordningen og Den generelle forordning.

I henhold til Den generelle forordning skal Danmark udarbejde en partnerskabsaftale for perioden 1. januar 2014 – 31. december 2020. Partnerskabsaftalen skal fastlægge den samlede nationale ramme for anvendelsen af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond i Danmark, og den skal fastlægge de overordnede rammer for implementering og forvaltning af programmerne under de enkelte fonde. Partnerskabsaftalen skal omfatte al støtte fra de pågældende fonde i perioden.

Partnerskabsaftalen for Danmark er fremsendt til EU-Kommissionen i marts 2014. Partnerskabsaftalen er godkendt af EU-Kommissionen i maj 2014.

I henhold til Landdistriktsforordningen og Den generelle forordning skal der udarbejdes et landdistriktsprogram. Landdistriktsprogrammet gennemfører en strategi med henblik på at opfylde EU-prioriteterne for udvikling af landdistrikterne gennem en række foranstaltninger. Landdistriktsprogrammet, der skal være i overensstemmelse med partnerskabsaftalen, skal godkendes af EU-Kommissionen.

Det danske landdistriktsprogram er fremsendt til EU-Kommissionen i april 2014, og det forventes godkendt i november 2014.

EU's statsstøttere, herunder særligt reglerne om anvendelse af de minimis støtte, gruppefritagelse for landbrug, skovbrug og landdistrikter, og retningslinjer for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter, vil blive anvendt, hvor der vil være konkrete støtteordninger, som vil være omfattet af artikel 107-109 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde, og som ikke er undtaget herfra i medfør af artikel 42 i Traktaten.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden 23. juni til 1. august 2014 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Bornholms Regionskommune, Brancheudvalget for Frø,

Bæredygtigt Landbrug, Copenhagen Business School, Danmarks Biavlerforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Landboudom, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Erhverv, Dansk Gartneri, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Skovforening, Danske Biavlernes Landsforening, Danske Maskinstationer og Entreprenører, Danske Regioner, Danske Svineproducenter, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Datatilsynet, Det Økologiske Fødevareråd, DI Fødevarer, Dyrenes Beskyttelse, 3F – Fagligt Fælles Forbund, Finansrådet, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Vandværker i Danmark, Friluftsrådet, FSR – danske revisorer, Fødevarerforbundet NNF, Håndværksrådet, Kommunernes Landsforening, Københavns Universitet, Kødbranchens Fællesråd, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen Danske Forsamlingshuse, Landsorganisationen i Danmark, Mejeriforeningen, Natur og Samfund, Plantning og Landskab – Landsforeningen, Realkreditrådet, Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Region Sjælland, Region Syddanmark, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, Sammenslutningen af Danske Erhvervsbiavlere, Sammenslutningen af Danske Småøer, Skovdyrkerne, Syddansk Universitet – Center for Landdistriktsforskning, WWF Verdensnaturfonden, Videntcenter for Landbrug, Visit Denmark, Økologisk Landsforening, Øresund Food Network, Aalborg Universitet og Aarhus Universitet.

10. Sammenfattende skema

Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/Mindreudgifter	Negative konsekvenser/Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner, regioner	Ingen.	Iværksættelsen af nye støtteordninger kan medføre øgede udgifter for staten, men omfanget heraf kan først opgøres ved fødevareministerens og ministeren for by, bolig og landdistrikters anvendelse af de hjemler, der skabes til at iværksætte nye støtteordninger. Ligeledes vil eventuelle merudgifter også afhænge af, i hvilket omfang andre myndigheder mv. vil bidrage til finansieringen.
Administrative konsekvenser for offentlige	Ingen.	Iværksættelse af nye støtteordninger kan medføre øgede udgifter til administration, men omfanget og fordelingen heraf kan først opgøres ved fødevareministerens og ministeren for by, bolig og landdistrikters anvendelse af de hjemler, der skabes til at iværksætte nye støtteordninger. Der forventes skærpede krav til bl.a. sagsbehandling, administrativ og fysisk kontrol, IT-sikkerhed og rapportering til EU-Kommissionen. Hertil kommer engangsudgifter i forbindelse med igangsætning af nye støtteordning-

		ger (udarbejdelse af ansøgningsmateriale, nye IT-systemer og informationsaktiviteter mv.). Desuden vurderes en eventuel introduktion af støtte til finansielle instrumenter at medføre yderligere administrative konsekvenser som følge af bl.a. krav om gennemførelse af en forhåndsvurdering, særlige krav til forvaltning og kontrol, genanvendelse af midler og rapportering til EU-Kommissionen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget vurderes samlet set at have positive økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget vurderes ikke at medføre øgede administrative byrder for erhvervslivet.	Ingen.
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget vurderes at få positive miljømæssige konsekvenser.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder bestemmelser, der fastlægger rammerne for en række støtteordninger efter reglerne i Landdistriktsforordningen og Den generelle forordning. Danmark skal udarbejde en partnerskabsaftale for perioden 1. januar 2014 – 31. december 2020, der skal fastlægge den samlede nationale ramme for anvendelsen af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond i Danmark. Partnerskabsaftalen skal fastlægge de overordnede rammer for implementering og forvaltning af programmerne under de enkelte fonde, og den skal omfatte al støtte fra de pågældende fonde i perioden. Der skal desuden udarbejdes et landdistriktsprogram for perioden 2014-2020. Landdistriktsprogrammet gennemfører en strategi med henblik på at opfylde EU-prioriteterne for udvikling af landdistrikterne gennem en række foranstaltninger. Landdistriktsprogrammet, der skal være i overensstemmelse med partnerskabsaftalen, skal godkendes af EU-Kommissionen. EU's statsstøtteregler (særligt reglerne om anvendelse af de minimis støtte, gruppefritagelse for landbrug, skovbrug og landdistrikter, og retningslinjer for statsstøtte i landbrugs- og skovbrugssektoren og i landdistrikter) vil blive anvendt, hvor der vil være konkrete støtteordninger, som vil være omfattet af artikel 107-109 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde, og som ikke er undtaget herfra i medfør af artikel 42 i Traktaten.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Kapitel 1

Støtteordninger

Til § 1

Formålet med loven er at skabe hjemmel til, at fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter hver for sig inden for deres respektive områder administrativt kan etablere og administrere støtteordninger i Danmark, der kan medfinansieres af Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne.

De støtteordninger, der kan etableres i medfør af lovforslaget, skal således være omfattet af foranstaltninger, der kan medfinansieres af Landdistriktsfonden. Disse foranstaltninger fremgår af Afsnit III i Landdistriktsforordningen samt af Anden Del i Den generelle forordning.

De foranstaltninger, der efter dette lovforslag kan ydes støtte til, fremgår af § 1.

Det er fastlagt i Landdistriktsforordningen og Den generelle forordning, at de støtteordninger, der kan ydes medfinansiering til fra Landdistriktsfonden, skal være beskrevet i landdistriktsprogrammet, og derigennem medvirke til at opfylde strategien for udvikling af landdistrikterne med henblik på

opfyldelse af de EU-prioriteter for udvikling af landdistrikterne, som fremgår af Landdistriktsforordningens artikel 5. Landdistriktsprogrammet lægger den nationale ramme for de støtteordninger, som fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter hver for sig kan etablere inden for deres respektive områder.

De nærmere betingelser for støtte under de enkelte støtteordninger vil blive fastsat ved bekendtgørelse, jf. bemærkningerne til § 2.

Efter lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Vidensoverførsel og informationsaktioner*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 14.

Denne foranstaltning rummer mulighed for, at der kan ydes støtte til erhvervsuddannelse, kompetenceudvikling, demonstration og information. Der kan også ydes støtte til kortvarige udvekslinger vedrørende bedriftsforvaltning samt besøg på landbrugs- og skovbrugsbedrifter.

Det er hensigten at yde støtte til erhvervsuddannelse og kompetenceudvikling af personer inden for landbrugs- og fødevarerektoren i form af f.eks. kurser og workshops om bl.a. produktionsmetoder og implementering af teknologi. Det er endvidere hensigten at yde støtte til informations- og demonstrationsaktiviteter med henblik på demonstration og formidling af viden inden for landbrugs-, skovbrugs- og fødevarerektoren om f.eks. implementering og anvendelse af nye processer, praksisser og teknologier, herunder om økologi.

Det er også hensigten at yde støtte til kortere besøg eller kortere udvekslingsophold på en landbrugs- eller skovbrugsbedrift med henblik på udveksling og spredning af viden om f.eks. dyrkningsmetoder og nye teknologier.

Efter Landdistriktsforordningen kan der ydes støtte til institutioner, virksomheder eller personer, som udbyder kompetenceudviklende aktiviteter, eller institutioner, virksomheder eller personer, der gennemfører demonstrationsprojekter. Støtten skal være til gavn for personer, der er beskæftigede inden for landbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren eller andre økonomiske aktører, der er små og mellemstore virksomheder i landdistrikterne.

Der vil efter Landdistriktsforordningen bl.a. kunne ydes støtte til udgifter til tilrettelæggelse og gennemførelse af kompetence-, informations- og demonstrationsaktiviteter. For demonstrationsprojekter vil der også kunne ydes støtte til relevante investeringsomkostninger.

Der kan ikke ydes støtte til undervisning, som indgår i almindelige kurser eller systemer inden for landbrugs- og skovbrugsuddannelser på gymnasie- eller højere niveau.

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til kompetenceudvikling og vidensformidling inden for jordbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren. Der er ikke i den gældende landdistriktslov hjemmel til at yde støtte til kort-

varige udvekslinger vedrørende bedriftsforvaltning inden for landbrug og skovbrug.

Efter lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Rådgivningstjenester og bedriftsforvaltnings- og vikarordninger inden for landbrug*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 15.

Foranstaltningen rummer mulighed for at yde støtte for at fremme landbrugere, skovbrugere og andre arealforvalteres og små og mellemstore virksomheders anvendelse af rådgivningstjenester med henblik på at fremme deres bedrifts, virksomheds og investerings økonomiske, miljømæssige og klimamæssige resultater. Det vil efter Landdistriktsforordningen være udbyderen af rådgivning, der kan ydes støtte til.

Der er også mulighed for at yde støtte til uddannelse af rådgivere, der er ansat hos rådgivningstjenester for landbrugere. Efter Landdistriktsforordningen er det udbyderen af rådgivning eller uddannelse, der kan ydes støtte til.

Desuden er der mulighed for at yde støtte til fremme af oprettelse af bedriftsforvaltnings- vikar- og landbrugsrådgivningstjenester for landbrugere samt rådgivningstjenester for skovbrugere. Sådan støtte vil kunne ydes til dem, der udvælges til at oprette sådanne rådgivningstjenester. Udvælgelse af støttemodtageren skal ske ved indhentelse af bud i en udvælgelsesprocedure, der er åben for både offentlige og private.

Det er hensigten at yde støtte til rådgivning om forhold, der kan forbedre de økonomiske, miljømæssige og klimamæssige resultater for bedrifter eller virksomheder.

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til jordbrugeres anvendelse af rådgivningstjenester. Der kan derimod ikke efter den gældende landdistriktslov ydes støtte til uddannelse af rådgivere, der er ansat hos rådgivningstjenester for landbrugere. Efter den gældende landdistriktslov er der heller ikke mulighed for at yde støtte til oprettelse af bedriftsforvaltnings-, vikar- og landbrugsrådgivningstjenester for landbrugere.

Efter lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 16.

Bestemmelsen rummer mulighed for at yde støtte vedrørende landbrugeres nye deltagelse i EU-kvalitetsordninger, i kvalitetsordninger, der er anerkendt af Danmark, dvs. nationalt godkendte kvalitetsordninger, og i frivillige certificeringsordninger for landbrugsprodukter.

Landdistriktsforordningen giver også mulighed for at yde støtte til informations- og markedsføringsaktiviteter på det indre marked vedrørende produkter, der er omfattet af de kvalitets- og certificeringsordninger, der er omfattet af denne bestemmelse, og som gennemføres af producentsammenslutninger. Relevante ansøgere og støttemodtagere er producentsammenslutninger, der forener aktører, der delta-

ger i en af de nævnte kvalitetsordninger eller certificeringsordninger.

Det er præciseret i Landdistriktsforordningen hvilke EU-kvalitetsordninger, der kan ydes støtte til deltagelse i. Der kan ydes støtte til deltagelse i kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer omfattet af: Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer; Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91; Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 110/2008 af 15. januar 2008 om definition, betegnelse, præsentation og mærkning af samt beskyttelse af geografiske betegnelser for spiritus og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1576/89; Rådets forordning (EØF) nr. 1601/91 af 10. juni 1991 om almindelige regler for definition, betegnelse og præsentation af aromatiserede vine, aromatiserede vinbaserede drikkevarer og aromatiserede cocktails af vinprodukter samt del II, afsnit II, kapitel I, afdeling 2, i Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 med hensyn til vin.

For at der kan ydes støtte til landbrugeres nye deltagelse i nationalt godkendte kvalitetsordninger, skal de pågældende kvalitetsordninger leve op til en række krav, som er beskrevet i Landdistriktsforordningen, bl.a. at kvalitetsordningerne er åbne for alle producenter, og at ordningerne omfatter bindende produktspecifikationer, der kontrolleres af det offentlige eller af et uafhængigt inspektionsorgan.

Det er efter Landdistriktsforordningen et krav, for at der kan ydes støtte til landbrugeres nye deltagelse i frivillige certificeringsordninger for landbrugsprodukter, at certificeringsordningen er anerkendt af Danmark som værende i overensstemmelse med EU's retningslinjer for bedste praksis for anvendelse af frivillige certificeringsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer.

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til jordbrugeres deltagelse både i ordninger vedrørende fødevarer af høj kvalitet fastlagt i EU-retten og i nationalt fastsatte kvalitetsordninger for fødevarer og landbrugsprodukter. Den gældende landdistriktslov giver også mulighed for at yde støtte til producentsammenslutningers informations- og markedsføringsaktiviteter på det indre marked.

Efter lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Investeringer i fysiske aktiver*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 17. Støtten kan gives til investeringer i både materielle og immaterielle aktiver.

Investeringer, der kan ydes støtte til, er ifølge reglerne i Landdistriktsforordningen investeringer, der generelt forbedrer landbrugsbedriftens resultater og bæredygtighed, og som vedrører forarbejdning, afsætning eller udvikling af landbrugsprodukter omfattet af bilag I til Traktaten (TEUF). Der kan også ydes støtte til investeringer, der vedrører infra-

struktur af betydning for udviklingen, moderniseringen eller tilpasningen af landbrug og skovbrug eller vedrører ikke-produktive investeringer i tilknytning til gennemførelse af de miljø- og klimamål vedrørende landbrug, som søges opfyldt under Landdistriktsforordningen.

Støtte til investeringer, der generelt forbedrer landbrugsbedriftens resultater og bæredygtighed, skal efter Landdistriktsforordningen være målrettet landbrugere og grupper af landbrugere.

Støtte til infrastruktur af betydning for udviklingen, moderniseringen eller tilpasningen af landbrug og skovbrug kan f.eks. omfatte projekter vedrørende infrastruktur forbundet med landbrug og skovbrug og vedrørende jordfordeling.

Det er hensigten at yde støtte til investeringer i fysiske aktiver i det primære landbrug, som har en positiv effekt på klima, miljø og dyrevelfærd. Det er også hensigten, at yde støtte til andre formål, herunder f.eks. til produktivitetsforbedrende investeringer i det primære landbrug, og til investeringer i det primære landbrug til fremme af bioøkonomi.

Derudover er det hensigten at yde støtte til investeringer indenfor forarbejdning, afsætning af fødevarer og udvikling af landbrugsprodukter omfattet af bilag I til Traktaten (TEUF). Det færdige produkt som følge af produktionsprocessen kan som noget nyt være et produkt, der ikke er omfattet af bilag I til Traktaten (TEUF).

Endelig er det hensigten at yde støtte til investeringer, som er relateret til natur og miljø med henblik på at reducere udvaskning af næringsstoffer til omgivelserne, fremme biodiversiteten og reducere klimapåvirkning fra landbruget. Det kan f.eks. være etablering af vådområder, jordfordeling, jordkøb og natur- og miljøprojekter, herunder landskabs- og biotopforbedrende beplantninger.

Efter den gældende landdistriktslov er der tilsvarende bestemmelser, der gør det muligt at yde støtte til investeringer. Bestemmelserne i den gældende landdistriktslov har bl.a. været anvendt til etablering af miljøteknologiordningen i programperioden 2007-2013, til etablering af natur- og miljøprojektordningen og til etablering af vådområder og hegning af Natura 2000-områder.

Efter lovforslagets § 1, nr. 5, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Genopretning af landbrugets produktionspotentiale efter skader som følge af naturkatastrofer og katastrofale hændelser og indførelse af forebyggende foranstaltninger*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 18.

Der kan efter Landdistriktsforordningen ydes støtte til investeringer i forebyggende foranstaltninger, der sigter mod at reducere konsekvenserne af mulige naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold og katastrofale hændelser. Der kan også ydes støtte til investeringer i genoprettelse af landbrugsjord og produktionspotentiale efter skader som følge af sådanne forhold. Støtte kan ydes til landbrugere eller grupper af landbrugere. Støtte kan også ydes til offentlige enheder,

hvor der er etableret en forbindelse mellem investeringer foretaget af sådanne enheder og landbrugsproduktionen.

Naturkatastrofer og katastrofale hændelser er defineret i forordningens artikel 2, stk. 1, litra k og l. Definitionen af de to begreber fastslår forskellen mellem de to begreber til at være, at naturkatastrofer er forårsaget af naturen, mens katastrofale hændelser er forårsaget af menneskelig aktivitet. Fælles for de to begreber er, at hændelserne skal føre til betydelige forstyrrelser i landbrugsproduktionssystemer eller skovstrukturer og med tiden forårsage betydelig økonomisk skade for landbrugs- eller skovbrugssektoren.

Landdistriktsforordningen fastslår bl.a., at der ikke kan ydes støtte for tab af indkomst som følge af naturkatastrofer eller katastrofale hændelser, og at støtte til genoprettelse af landbrugsjord og produktionspotentiale, som følge af naturkatastrofer, ugunstige vejrforhold og katastrofale hændelser, forudsætter, at de kompetente myndigheder i medlemsstaterne formelt anerkender, henholdsvis at en naturkatastrofe har fundet sted, og at en katastrofal hændelse har forvoldt ødelæggelse af mindst 30 pct. af det relevante landbrugspotentialer.

Det er hensigten at yde støtte til passende forebyggende foranstaltninger for at afbøde ødelæggelser af landbrugsjord ved f.eks. storm eller oversvømmelse og til genopretning af landbrugsjord efter f.eks. storm eller oversvømmelse.

Efter den gældende landdistriktslov, er der mulighed for at yde støtte til indførelse af passende forebyggende aktioner og til genopretning af jordbrugets produktionspotentiale som følge af naturkatastrofer.

Efter lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Bedrifts- og erhvervsudvikling*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 19.

Efter Landdistriktsforordningen er der mulighed for, at yde støtte til virksomhedsetablering til henholdsvis unge landbrugere, ikke-landbrugsmæssige aktiviteter i landdistrikterne og udvikling af små landbrugsbedrifter. Støtte til ikke-landbrugsmæssige aktiviteter i landdistrikterne kan ydes til landbrugere og medlemmer af landhusholdninger, der omstiller eller spreder produktionen til ikke-landbrugsmæssige aktiviteter, og til mikrovirksomheder og små virksomheder. Støtte til udvikling af små landbrugsbedrifter kan ydes til bedrifter, som i Danmark er defineret som små bedrifter.

En anden støttemulighed, som artikel 19 åbner for, er støtte til investeringer i oprettelse og udvikling af ikke-landbrugsmæssige aktiviteter. Der vil i den forbindelse kunne ydes støtte til mikrovirksomheder, og små virksomheder samt fysiske personer i landdistrikter samt til landbrugere eller medlemmer af en landbrugshusholdning.

En tredje støttemulighed, som artikel 19 åbner for, er årlige betalinger eller engangsbetalinger til små landbrugere, der er berettiget til at deltage i en ordning for små landbrugere oprettet i henhold til afsnit V i Forordningen om direkte støtte

og som permanent overdrager deres bedrift til en anden landbruger. Hensigten bag denne støttemulighed er at fremme strukturudviklingen.

Det er hensigten at yde støtte til at fremme og fastholde arbejdspladser i landdistrikterne, f.eks. gennem støtte til omkostninger til etablering af virksomheder med andre aktiviteter end landbrugsaktiviteter.

Støtteordningen for små landbrugere under afsnit V i Forordningen om direkte støtte forventes ikke aktuelt gennemført i Danmark, og der vil derfor ikke aktuelt være mulighed for under landdistriktsprogrammet at yde de årlige betalinger til små landbrugere, som er omfattet af artikel 19.

Efter den gældende landdistriktslov er der under administrationsmodellen for lokalstyret lokaludvikling ydet støtte til projekter vedrørende etablering af nye arbejdspladser i landdistrikterne, og der er ydet støtte til investeringer vedrørende diversificering af økonomien i landdistrikterne.

Efter lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Basale tjenesteydelser og landsbyfornyelse i landdistrikterne*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 20.

Det er fastlagt i forordningen, at denne støtte navnlig kan omfatte:

Støtte til udarbejdelse og ajourføring af planer for udvikling af kommuner og landsbyer i landdistrikterne og landsbyers grundlæggende serviceydelser, og af beskyttelses- og forvaltningsplaner for Natura 2000-områder og andre områder af høj naturværdi. Det fastsættes nationalt, hvilke andre områder af høj naturværdi. Det fastsættes nationalt, hvilke andre områder af høj naturværdi, der har høj naturværdi. I Danmark fastsættes områder med høj naturværdi aktuelt ud fra områdernes biodiversitet ved hjælp af parametre vedrørende landskab, levesteder, arter og områdernes drift.

Støtte til investeringer i jobskabelse og forbedring og udbygning af alle former for mindre infrastruktur, herunder investeringer i vedvarende energi og energibesparelse, samt støtte til bredbåndsinfrastruktur.

Støtte til investeringer i etablering, forbedring eller udvidelse af grundlæggende tjenesteydelser til befolkningen i landdistrikterne, herunder fritid og kultur, og den dertil knyttede infrastruktur.

Støtte til investeringer til almen anvendelse i rekreativ infrastruktur, turistinformation og mindre turistinfrastruktur.

Støtte til undersøgelser og investeringer, der er forbundet med bevarelse, genoprettelse og opgradering af kultur- og naturarven i landsbyer, landskaber og steder med høj naturværdi, herunder relaterede socioøkonomiske aspekter, samt til miljøbevidsthedstiltag.

Støtte til investeringer, der tager sigte på flytning af aktiviteter og ombygning af bygninger eller andre anlæg beliggende

inden for eller tæt på småsamfund, med henblik på at forbedre livskvaliteten eller skabe bedre miljøresultater.

Støtte under denne artikel i forordningen kan efter forordningen som hovedregel kun vedrøre små infrastrukturprojekter, som skal være defineret i landdistriktsprogrammet. Der kan dog i landdistriktsprogrammet beskrives specifikke undtagelser til denne hovedregel vedrørende investeringer i bredbånd og vedvarende energi.

Det er hensigten at yde støtte, der kan medvirke til forbedring af rammevilkårene for og understøtte udviklingen i landdistrikterne.

Efter den gældende landdistriktslov kan der bl.a. ydes støtte til basale tjenesteydelser for landsbyer eller grupper af landsbyer og dermed forbunden infrastruktur. Der kan også efter den gældende lov ydes støtte til udvikling og markedsføring af turisme i landdistrikterne, herunder til infrastruktur til informationscentre, opsætning af skilte ved seværdigheder, adgang til naturområder og overnatningsmuligheder i mindre omfang. Der kan tillige ydes støtte til undersøgelser og investeringer, der er forbundet med bevarelse, genopretning og opgradering af kulturværdier og til fornyelse og udvikling af landdistrikterne.

Efter lovforslagets § 1, nr. 8, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Oprettelse af producentsammenslutninger og -organisationer*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 27.

Det er fastsat i forordningen, at formålet med oprettelsen af nævnte sammenslutninger og organisationer skal være at tilpasse medlemmernes produktion til markedskravene, fælles markedsføring af produkter fra medlemmerne, fastsættelse af fælles regler for produktinformation og andre aktiviteter, som kan gennemføres af producentsammenslutninger og -organisationer som f.eks. udvikling af erhvervs- og afsætningsfærdigheder og tilrettelæggelse og fremme af innovationsprocesser.

Der kan kun ydes støtte til producentsammenslutninger og -organisationer, der er mikrovirksomheder, små eller mellemstore virksomheder, som disse er defineret i Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EU-tidende L 124 af 20. maj 2003, side 36). Det er også et krav efter forordningen, at de nævnte sammenslutninger og organisationer er anerkendt af de danske myndigheder på grundlag af en forretningsplan.

Efter den gældende landdistriktslov kan der ikke ydes støtte til oprettelse af producentsammenslutninger og -organisationer.

Efter lovforslagets § 1, nr. 9, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Miljø- og klimavenligt landbrug*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 28. Der kan ikke gives støtte til økologisk landbrug under denne foranstaltning. Sådan støtte kan gives efter lovforslagets § 1, nr. 10, jf. særlige bemærkninger herom.

Støtten kan ydes til landbrugere, grupper af landbrugere og andre arealforvaltere, der frivilligt forpligter sig til at drive landbrugsarealer på en måde, der er fastlagt af fødevarerministeren, og som er gunstig for miljøet eller klimaet. Når det er behørigt begrundet, kan gruppen af mulige modtagere af støtte også omfatte andre arealforvaltere eller grupper af andre arealforvaltere.

Hvad der er landbrugsarealer efter denne artikel, defineres af den enkelte medlemsstat, idet areal udlagt som agerjord, permanent græsareal, permanente græsningsarealer og arealer med permanente afgrøder dog skal være omfattet af den definition, som medlemsstaten fastlægger.

Landdistriktsforordningen fastlægger, at forpligtelser vedrørende miljø- og klimavenligt landbrug skal gennemføres for en periode på fem til syv år. Hvor det er nødvendigt for at opnå eller fastholde de miljømæssige fordele, der søges opnået, kan der dog fastsættes en længere periode i landdistriktsprogrammet for bestemte typer af forpligtelser. For nye forpligtelser, der følger direkte efter den forpligtelse, der er blevet opfyldt i den indledende periode, kan der fastsættes en kortere frist.

Det er hensigten som under den gældende landdistriktslov at yde støtte, der kan medvirke til at fremme beskyttelse og forbedring af vandmiljøet og naturforholdene, eller som kan medvirke til at fremme genopretning og bevarelse af biodiversitet i Natura 2000-områder eller områder med høj naturværdi eller medvirke til bevarelse eller forbedring af landskabet. F.eks. er det hensigten at yde støtte til pleje af græs- og naturarealer og til fastholdelse af vådområder mv. Der vil også være mulighed for at yde støtte, der kan medvirke til at reducere udledningen af drivhusgasser.

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til miljøvenligt landbrug. Der har været etableret en række støtteordninger bl.a. om støtte til økologisk jordbrugsproduktion og om støtte til pleje af græs- og naturarealer.

Efter lovforslagets § 1, nr. 10, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Økologisk landbrug*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 29.

Efter denne bestemmelse kan der ydes støtte til landbrugere eller grupper af landbrugere, der frivilligt forpligter sig til at overgå til eller opretholde økologiske landbrugsmetoder, der ligger inden for rammerne af EU's forordning om økologisk landbrug, jf. Rådets forordning (EU) nr. 834/2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91. Støtten er forbeholdt aktive landbrugere, som dette er defineret i artikel 9 i Forordningen om direkte støtte. Der kan ydes støtte pr. ha. landbrugsareal. Landbrugsareal er i denne sammenhæng de arealer, der er omfattet af Landdistriktsforordningens definition af landbrugsarealer. Det betyder, at det kun er arealer, der er udlagt som agerjord, permanent græsareal og permanente græsningsarealer eller arealer med permanente afgrøder, som defineret i artikel 4 i Forordningen om

direkte støtte, der vil kunne omfattes af støtte til økologisk landbrug.

Støtte kan ydes både til omlægning til økologisk landbrug og til den økologiske drift.

Landbrugeren skal påtage sig forpligtelserne forbundet med at drive økologisk landbrug for en periode på 5-7 år, for at der kan ydes støtte under Landdistriktsforordningen til denne driftsform. Der vil kunne fastsættes regler om, at den indledende forpligtelsesperiode, forbundet med støtte til omlægning til økologisk landbrug, svarer til den periode, der skal gå, for at arealerne er omlagt til økologisk landbrug efter reglerne herfor.

Det vil være muligt at fastsætte regler om årlige forlængelser af tilsagn om støtte til den økologiske drift, når den første indledende periode på 5-7 år er udløbet, hvis det fremgår af landdistriktsprogrammet. Der vil ligeledes være mulighed for at give nye tilsagn om støtte til drift af økologisk landbrug, når de nye forpligtelser, som landbrugeren frivilligt påtager sig herom, følger direkte efter forpligtelsen til økologisk drift, som landbrugeren påtog sig i den indledende forpligtelsesperiode.

Det er hensigten, som under den gældende landdistriktslov, at etablere støtteordninger, hvorefter der kan ydes støtte til omlægning og drift af økologisk landbrug.

Efter lovforslagets § 1, nr. 11, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Natura 2000 og betalinger i henhold til vandrammedirektivet*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 30.

Der vil under denne bestemmelse være mulighed for at yde en årlig kompensation pr. ha for ulemper på landbrugs- og skovarealer, som følger af gennemførelsen af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger.

Støttemodtagere kan efter forordningen være landbrugere, private skovbrugere og sammenslutninger af private skovbrugere. Støtteordninger målrettet skovbrugere vil ikke være omfattet af den foreslåede bemyndigelse.

Kompensation til landbrugere for ulemper som følge af gennemførelsen af vandrammedirektivet kan efter Landdistriktsforordningen kun ydes, når de ulemper, der kompenseres for, skyldes specifikke forpligtelser, der blev indført med vandrammedirektivet. Forpligtelserne skal være i overensstemmelse med indsatsplaner i vandområdeplanerne for opfyldelse af de miljømæssige mål i vandrammedirektivet, og bl.a. ligge ud over andre EU-retsforskrifter om beskyttelse af vand.

I den gældende landdistriktslov findes der tilsvarende mulighed for at yde kompensation til landbrugere. Muligheden har ikke hidtil været anvendt.

Efter lovforslagets § 1, nr. 12, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Betalinger til områder med naturbetingede eller andre specifikke begrænsninger*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 31-32.

Efter Landdistriktsforordningen kan der ydes hel eller delvis kompensation til landbrugere, der forpligter sig til at drive landbrug i en række særligt udpegede områder, for hindringer for landbrugsproduktionen i de pågældende områder. Støtten er forbeholdt aktive landbrugere, som dette begreb er defineret i artikel 9 i Forordningen om direkte støtte.

Områderne skal udpeges efter de i Landdistriktsforordningen fastsatte objektive, biofysiske kriterier.

Foranstaltningen påtænkes ikke aktuelt etableret i Danmark.

I landdistriktsprogrammet for 2007-2013 er der under en tilsvarende bestemmelse udpeget 31 øer uden broforbindelse. Den særlige arealstøtte til landbrugsbedrifter på disse øer vil fortsætte under det gældende landdistriktsprogram i 2014.

Fra 2015 er det valgt at anvende muligheden for at videreføre støtten til landbrugere på disse øer samt på 26 andre øer som et særligt arealtillæg til grundbetalingen under den direkte støtte. De øer, der fra 2015 er omfattet af udpegningsgrundlaget for støtte til områder med naturlige begrænsninger under den direkte støtte, er Agersø, Anholt, Askø, Avernakø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Bornholm, Brandsø, Båge, Drejø, Egholm, Endelave, Enehøje, Fanø, Fejø, Femø, Fur, Fænø, Hjarnø, Hjortø, Illum Ø, Langli, Livø, Lyø, Læsø, Mandø, Nekselø, Omø, Orø, Råge, Saltholm, Samsø, Sejerø, Skarø, Slot Ø, St. Egholm, St. Svelmø, Strynø, Strynø Kalv, Tunø, Vejlø, Vejrø, Venø, Æbelø, Ærø, Aarø, Tærø, Eskilsø, Dybsø, Vigelsø, Romsø, Fjandø, Mejlø, Bogø (i Korshavn), Kalvø og Hjælmsøved. Støtten vil efter ansøgning kunne ydes til alle, der driver landbrug i de pågældende områder.

Efter lovforslagets § 1, nr. 13, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Dyrevelfærd*, jf. Landdistriktsforordningens artikel 33.

Efter forordningen kan støtte ydes til landbrugere, der frivilligt påtager sig at gennemføre et eller flere dyrevelfærdstiltag, der går ud over, hvad den pågældende er forpligtet til at gennemføre. Støtten skal efter forordningen forbeholdes aktive landbrugere, jf. artikel 9 i Forordningen om direkte støtte.

Landdistriktsforordningen fastsætter, at støtten skal være en årlig støtte til hel eller delvis kompensation for en del af eller samtlige ekstraomkostninger og indtægtstab som følger af de forpligtelser, som landbrugeren påtager sig ved at blive omfattet af støtteordningen.

I den gældende landdistriktslov findes der tilsvarende mulighed for at yde kompensation til landbrugere, der ikke hidtil har været anvendt.

Efter lovforslagets § 1, nr. 14, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Samarbejde* mellem forskellige aktører, der bidrager til at nå målene og prioriteterne i politikken for udvikling af landdistrikterne, jf. Landdistriktsforordningens artikel 35.

Støtten kan ifølge Landdistriktsforordningen ydes for at fremme samarbejdsformer, som omfatter mindst to enheder, og som navnlig vedrører: Samarbejdsstrategier mellem forskellige aktører i EU's landbrugssektor, skovbrugssektor og i fødevarerækeden og andre aktører, der bidrager til opfyldelse af mål og prioriteter i landdistriktspolitikken, oprettelse af klynger og netværk, etablering og drift af operationelle grupper af det Europæiske Innovationspartnerskab (EIP) for landbrugets produktivitet og bæredygtighed. EIP er nyt i forhold til den gældende landdistriktslov.

Støtte til oprettelse af klynger og netværk kan efter Landdistriktsforordningen kun ydes til nyoprettede klynger og netværk, og dem der indleder en ny aktivitet.

Landdistriktsforordningen rummer dog også mulighed for at yde støtte vedrørende pilotprojekter og udvikling af nye produkter, processer og teknologier samt ny praksis i landbrugs- og fødevarersektoren til individuelle aktører, når dette fremgår af landdistriktsprogrammet.

Samarbejdet kan ifølge Landdistriktsforordningen bl.a. omfatte: Pilotprojekter, udvikling af nye produkter, processer og teknologier, samarbejde mellem små aktører om tilrettelæggelse af fælles arbejdsprocesser og deling af faciliteter og ressourcer med henblik på udvikling og markedsføring af turisttjenester, salgsmæssig i en lokal sammenhæng i forbindelse med udviklingen af korte forsyningskæder eller lokale markeder, fælles indsats med henblik på modvirkning af eller tilpasning til klimaforandringer, fælles tilgange til miljøprojekter og bæredygtig forsyning af biomasse. Endvidere vil samarbejde med aktører i andre EU-lande ifølge forordningen kunne støttes.

Efter forordningen ydes støtten som støtte til omkostninger bl.a. til undersøgelse af de relevante områder, til gennemførelsesundersøgelser og til udarbejdelse af en forretningsplan eller en lokal udviklingsstrategi og til driftsomkostninger i forbindelse med samarbejdet. Lokale udviklingsstrategier omfattet af artikel 33 i Den generelle forordning er ikke omfattet af støttemulighederne. Der kan også ydes støtte til animering af det relevante område og til driftsomkostningerne i forbindelse med samarbejdet.

Det er hensigten at yde støtte til samarbejdsprojekter, der har til formål at udvikle dansk bioøkonomi og derigennem fremme produktion af en økonomisk og bæredygtig produktion af biomasse. Ligeledes er det hensigten, som under den gældende landdistriktslov, at yde støtte til samarbejdsprojekter til udvikling af nye produkter, processer, praksisser og

teknologier indenfor landbrugs-, fødevarer- og skovbrugssektoren med henblik på at styrke innovation inden for det primære landbrug og skovbrug samt indenfor fødevarerproduktion.

Efter lovforslagets § 1, nr. 15, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Risikostyring*, med henblik på at imødegå miljømæssige og økonomiske risici forbundet med klimaforandringer og øgede prisudsving, jf. Landdistriktsforordningens artikel 36-39.

Der vil under denne artikel kunne etableres støtteordninger, hvorefter der kan ydes finansielle bidrag til præmier til dækning af forsikring af afgrøder, dyr og planter mod landbrugers økonomiske tab som følge af ugunstige vejrforhold, dyre- og plantesygdomme, skadedyrsangreb eller en miljøhændelse. En miljøhændelse kan omfatte en specifik forekomst af forurening, forgiftning eller forringelse af miljøkvaliteten, som er i forbindelse med en specifik hændelse og er af begrænset geografisk omfang. Relevante støttemodtagere vil være aktive landbrugere, jf. artikel 9 i Forordningen om direkte støtte.

Der vil også kunne etableres støtteordninger, hvorefter der kan ydes finansielle bidrag til gensidige fonde til betaling af finansiel kompensation til landbrugere for økonomiske tab som følge af ugunstige vejrforhold eller udbrud af en dyre- eller plantesygdom, skadedyrsangreb eller en miljøhændelse. De finansielle bidrag kan alene vedrøre de administrative omkostninger ved at oprette den gensidige fond, de beløb som den gensidige fond betaler som finansiel kompensation til landbrugere og renter på kommercielle lån, som den gensidige fond har optaget for at betale finansiel kompensation til landbrugere i tilfælde af krise.

En gensidig fond er efter Landdistriktsforordningen en ordning, som medlemsstaten har godkendt i henhold til sin nationale ret, og som giver de tilsluttede landbrugere mulighed for at forsikre sig selv, hvorved der ydes kompensation til de tilsluttede landbrugere for økonomiske tab som følge af udbrud af ugunstige vejrforhold eller en dyre- eller plantesygdom eller et skadedyrsangreb eller en miljøhændelse eller for et voldsomt fald i deres indkomst.

Relevante støttemodtagere vil være gensidige fonde, der er akkrediteret af fødevarerministeren, har en åben politik over for ind- og udbetalinger fra fonden og har klare regler om fordeling af ansvar for eventuel gæld.

Endelig vil der kunne etableres støtteordninger, hvorefter der kan ydes finansielle bidrag til gensidige fonde, der yder kompensation til landbrugere for et voldsomt fald i deres indkomst. De finansielle bidrag kan alene vedrøre de administrative omkostninger ved at oprette den gensidige fond, de beløb som den gensidige fond betaler som finansiel kompensation til landbrugere og renter på kommercielle lån, som den gensidige fond har optaget for at betale finansiel kompensation til landbrugere i tilfælde af krise.

Relevante støttemodtagere vil være gensidige fonde, der er akkrediteret af fødevareministeren, har en åben politik over for ind- og udbetalinger fra fonden og har klare regler om fordeling af ansvar for eventuel gæld.

Der har ikke under den gældende landdistriktslov været mulighed for etablering af tilsvarende støtteordninger.

Efter lovforslagets § 1, nr. 16, foreslås det, at der kan ydes støtte vedrørende *Finansielle instrumenter* bl.a. med medfinansiering fra Landdistriktsfonden. De finansielle instrumenter kan medvirke til løsning af specifikke finansieringsbehov på kapitalmarkedet og skal være i overensstemmelse med målene i landdistriktsprogrammet.

Rammerne for støtte til finansielle instrumenter er fastsat i Den generelle forordnings artikel 37-46. Det fremgår bl.a. heraf, at de finansielle instrumenter skal være rettet mod at finansiere investeringer, som forventes at være finansielt levedygtige, men som ikke kan opnå tilstrækkelig finansiering fra kapitalmarkedet.

De endelige modtagere af støtte fra de finansielle instrumenter er ikke udelukket fra også at modtage anden støtte til samme investering eller virksomhed inden for rammerne af statsstøttereglerne.

For at kunne yde støtte til finansielle instrumenter er der i Den generelle forordning krav om gennemførelse af en forhåndsvurdering, der dokumenterer markedssvigt eller ikke-optimale investeringsforhold og den anslåede størrelse og det anslåede omfang af det offentlige investeringsbehov. Forhåndsvurderingen skal bl.a. også omfatte en vurdering af merværdien, der opnås ved de finansielle instrumenter, der påtænkes anvendt, en vurdering af omfanget af private midler og yderligere offentlige midler, der vil blive genereret hos den endelige støttemodtager som følge af det finansielle instrument, en vurdering af de forventede resultater af de finansielle instrumenter, der påtænkes anvendt, og vurdering af hvordan de pågældende finansielle instrumenter kan bidrage til opnåelse af specifikke mål og resultater for en relevant prioritet eller foranstaltning. Forhåndsvurderingen skal være afsluttet, før fødevareministeren kan træffe beslutning om støtte til finansielle instrumenter.

Støtte til finansielle instrumenter kan efter Den generelle forordning ske i form af støtte til finansielle instrumenter, der er oprettet på EU-plan, og som forvaltes direkte eller indirekte af EU-Kommissionen. Støtten omfatter f.eks. bidrag fra Landdistriktsfonden til fælles finansielle instrumenter for garantier og securitisering uden loft, der implementeres af Den Europæiske Investeringsbank, til fordel for små og mellemstore virksomheder. Denne mulighed for støtte forventes ikke anvendt.

Støtte kan også efter Den generelle forordning ydes til finansielle instrumenter, der er oprettet på nationalt, regionalt, tværnationalt plan eller på tværs af grænser, og som forvaltes af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri eller under ministeriets ansvar. Støtte kan bl.a. ydes til finansielle

instrumenter, der forbedrer lånefaciliteterne for virksomheder, enten i form af lån direkte til virksomheder eller i form af garantistillelse for lån.

Støtte til finansielle instrumenter er ikke omfattet af den politiske aftale om landdistriktsprogrammet for 2014-2015.

Efter den gældende landdistriktslov kan der ikke ydes støtte til de nævnte formål.

Efter lovforslagets § 1, stk. 2, foreslås det, at ministeren for by, bolig og landdistrikter inden for rammerne af Landdistriktsforordningen og landdistriktsprogrammet får mulighed for at etablere støtteordninger vedrørende *Lokaludvikling styret af lokalsamfundet*, jf. artikel 35 i Den generelle forordning.

Lokale aktionsgrupper vil være private foreninger, der er etableret i overensstemmelse med regler fastsat af ministeren for by, bolig og landdistrikter. Ministeren skal efter Den generelle forordning fastsætte de overordnede rammer for aktionsgruppernes sammensætning, bl.a. med henblik på at sikre god koordinering med kommuner og regioner. Den eller de relevante kommunalbestyrelser og det regionale vækstforum vil få mulighed for at lade sig repræsentere i aktionsgruppens bestyrelse.

I henhold til Den generelle forordning skal de lokale aktionsgrupper udarbejde en lokal udviklingsstrategi. De lokale aktionsgruppers arbejde skal fremme borgerinddragelse og nærdemokrati. Civilsamfundet i aktionsgruppens område bør således i videst muligt omfang inddrages i forbindelse med udarbejdelse af den lokale udviklingsstrategi og efterfølgende ved dens gennemførelse.

For at understøtte processen med etablering af lokale aktionsgrupper og med at igangsætte og koordinere aktiviteter under programmet, kan der ansættes en koordinator. Koordinatoren skal i øvrigt fungere som bindeled mellem de lokale aktionsgrupper og Ministeriet for By, bolig og Landdistrikter. Koordinatorerne ansættes lokalt og kan medfinansieres via landdistriktsprogrammet.

Efter artikel 35 i Den generelle forordning skal der ydes støtte til kapacitetsopbygning, uddannelse og netværk med henblik på at forberede og gennemføre en lokaludviklingsstrategi styret af lokalsamfundet.

Det hensigten at yde støtte til forberedelse og udvikling af lokale aktionsgrupper, herunder bl.a. til forberedelse af lokale udviklingsstrategier.

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til kompetenceudviklings- og informationskampagner med henblik på udarbejdelse og gennemførelse af en lokal udviklingsstrategi.

Der skal også efter artikel 35 i Den generelle forordning ydes støtte til operationer under lokaludviklingsstrategien styret af lokalsamfundet.

Det er hensigten at yde støtte, der kan medvirke til forbedring af rammevilkårene for og understøtte udviklingen i landdistrikterne. Det er endvidere hensigten at yde støtte til fremme og fastholdelse af arbejdspladser i landdistrikterne.

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til etablering af nye arbejdspladser og attraktive levevilkår i landdistrikterne.

Artikel 35 i Den generelle forordning rummer også krav om, at der skal ydes støtte til forberedelse og gennemførelse af den lokale aktionsgruppes samarbejdsaktiviteter.

Her er det hensigten at yde støtte til samarbejdsprojekter mellem lokale aktionsgrupper i Danmark eller samarbejdsprojekter mellem områder i flere medlemsstater eller med områder i tredjelande. De nærmere betingelser for støtte vil blive fastsat ved bekendtgørelse.

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til samarbejde mellem områder eller til tværnationale projekter.

Artikel 35 stiller tillige krav om, at der ydes støtte til driftsomkostninger i forbindelse med forvaltning af lokaludviklingsstrategien styret af lokalsamfundet.

Der kan ydes støtte til driftsudgifter, personaleomkostninger, uddannelsesomkostninger, omkostninger i forbindelse med PR-arbejde, finansielle omkostninger samt omkostninger i forbindelse med overvågning og evaluering af den lokale udviklingsstrategi.

Det er hensigten, som efter den gældende landdistriktslov, at yde støtte til drift af de lokale aktionsgrupper.

Endelig vil der under artikel 35 være krav om, at der ydes støtte til aktivitetsstyring under lokaludviklingsstrategien styret af lokalsamfundet.

Det er hensigten at yde støtte med henblik på at lette udveksling mellem interessenterne, informere om og fremme strategien og bistå potentielle støttemodtagere med henblik på udvikling af projekter og forberedelse af ansøgninger.

Efter den gældende landdistriktslov kan der ydes støtte til tilsvarende foranstaltninger.

Til § 2

De foreslåede bemyndigelser, der fremgår af forslaget til § 2, svarer til de bemyndigelser, der fremgår af § 3, nr. 1-5, § 5 og § 7 i den gældende landdistriktslov. Dog er de EU-retlige rammer for disse bemyndigelser i programperioden 2014-2020 på nogle områder blevet justeret, og indholdet af bemyndigelserne vil derfor være tilsvarende justeret.

Den foreslåede bestemmelse giver hjemmel til at fastsætte regler, som supplerer de bestemmelser, der allerede er fastsat i EU om forhold, der er omfattet af denne lov, herunder regler i Landdistriktsforordningen, i Den horisontale forordning og i Den generelle forordning. Den foreslåede bestem-

melse indeholder bemyndigelse til at etablere støtteordninger i Danmark inden for rammerne af de foranstaltninger, der er omfattet af § 1, og til at kunne tilpasse reglerne for støtteordningerne i takt med ændrede forudsætninger, der f.eks. kan skyldes strukturelle eller økonomiske ændringer i landbrugs- og fødevarerektoren, budgetmæssige forhold, ændringer i forordningsgrundlaget, direktiver eller beslutninger, eller en anderledes prioritering inden for de budgetmæssige eller forordningsmæssige rammer.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* giver fødevarerministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter bemyndigelse til hver for sig inden for deres respektive områder administrativt at fastsætte regler om de støtteordninger, som de pågældende ministre hver for sig inden for deres respektive områder kan etablere efter loven. Der vil være mulighed for at målrette anvendelsen af støtteordningerne eller dele af støtteordningerne til særlige områder af landet eller særlige arealer. Bestemte støtteordninger kan f.eks. begrænses til kun at anvendes på mindre øer eller for arealer, der opfylder særlige kriterier.

Bemyndigelsen vil således kunne anvendes til at fastsætte regler om de indsatser, der inden for rammerne af foranstaltningerne omfattet af Landdistriktsforordningen ydes støtte til, og til bl.a. at fastsætte regler om ansøgning om støtte, om frist for indgivelse af ansøgning, krav om anvendelse af særligt ansøgningsmateriale og krav om de oplysninger, der skal fremgå af eller vedlægges ansøgningen.

Den foreslåede bemyndigelse vil også give de pågældende ministre mulighed for at fastsætte de nærmere betingelser for støtte, som støttemodtageren skal opfylde under de enkelte støtteordninger. Der vil bl.a. være mulighed for, at de pågældende ministre kan fastsætte regler om, hvem der kan få støtte, om hvilken betydning det har for ydelse af støtte, at ansøgeren tidligere har modtaget støtte efter den foreslåede lov eller anden lov eller har mulighed for at modtage støtte efter anden lov. Der kan f.eks. være behov for at fastsætte bestemmelser om, at en støttemodtager ikke kan opnå støtte til den samme aktivitet eller under den samme støtteordning mere end en gang, eventuelt inden for en nærmere fastsat periode. Der vil bl.a. også være mulighed for, at de pågældende ministre kan fastsætte regler om afgrænsning af den periode, inden for hvilken de fastsatte forpligtelser skal opfyldes, eller et projekt skal opretholdes, og om beregning af og udbetaling af støtte.

Den foreslåede bestemmelse indeholder også bemyndigelse til de pågældende ministre til at fastsætte regler om administration af de støtteordninger, der iværksættes i medfør af loven, herunder til at fastsætte regler om prioritering, udvælgelse af ansøgninger, afslag på ansøgninger og om regnskab og revision. Den foreslåede bestemmelse vil også gøre det muligt under landdistriktsprogrammet 2014-2020 administrativt at fastsætte regler om prioritering af ansøgninger og om helt eller delvis afslag på ansøgninger. Bestemmelsen giver således mulighed for at fastsætte prioriteringskriterierne i overensstemmelse med krav i EU-retsgrundlaget for

lovforslaget til prioriteringskriterierne og deres tilblivelse. Prioriteringen af ansøgningerne kan bl.a. ske på grundlag af en kvalitativ vurdering af ansøgningerne. Bestemmelsen skaber også mulighed for at fastsætte regler om forholdsmæssig reduktion af støtten til den enkelte støttemodtager for den eller de pågældende støtteordninger, i det omfang dette vil være i overensstemmelse med EU-regler, der regulerer støtte fra Landdistriktsfonden.

Bestemmelsen giver derudover bl.a. mulighed for at fastsætte regler om, hvornår støtte kan afslås af andre grunde, end at bevillingen er brugt op, f.eks. når et projekt ikke vurderes at have tilstrækkelig effekt i forhold til formålet med den støtteordning, der er søgt støtte under.

Det er hensigten med den foreslåede bemyndigelse bl.a. at fastsætte regler om ansøgning om støtte, om ansøgningers udarbejdelse og indgivelse og om de oplysninger, der skal fremgå af eller vedlægges ansøgningen, og at fastsætte de nærmere betingelser for støtte, støtteniveau og om hvordan støtten beregnes. Endvidere er det hensigten at fastsætte regler om den nærmere fremgangsmåde for administrationen af de enkelte ordninger, herunder om de oplysninger, som støttemodtagere skal give til brug for administrationen af støtteordninger. Det er også hensigten i relevant omfang at fastsætte krav vedrørende hensigtsmæssige regnskabssystemer eller regnskabskodekser for den støtte, som støttemodtagerne under de enkelte støtteordninger skal overholde.

Efter den gældende lov har der bl.a. været fastsat regler om, hvem der varetager kontrollen med ordningerne, om ansøgning, om prioritering af ansøgninger, om afslag eller delvis afslag på ansøgninger og om betingelser for støtte.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* giver fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter mulighed for hver for sig inden for deres respektive områder administrativt at fastsætte regler om suspension og reduktion af ansøgt støtte, herunder udelukkelse fra støtte, og om bortfald og tilbagebetaling af støtte ved manglende overholdelse af denne lovs bestemmelser, ved manglende overholdelse af bestemmelser fastsat af EU om forhold omfattet af denne lov, og ved manglende overholdelse af de i medfør af denne lov fastsatte regler.

I de bestemmelser, der er fastsat af Unionen (EU), om forhold omfattet af denne lov, er der for støtteordningerne for programperioden 2014-2020 fastsat retlige rammer for de vurderinger, der skal ligge til grund for fastsættelse af krav om suspension og reduktion af støtte samt om tilbagebetaling af støtte i tilfælde af manglende overholdelse af de betingelser, der er fastsat for støtten. Lovforslaget fastlægger derfor ikke som hidtil detaljerede regler om bortfald og tilbagebetaling, men rummer alene en bemyndigelse til at fastsætte regler herom. Der er foreslået en tilsvarende bemyndigelse til at fastsætte regler om suspension og reduktion af støtte.

Som følge heraf er det fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter, der i supplerende nationale regler hver for sig inden for deres respektive områder endeligt fastlægger, hvordan de nævnte EU-regler om reduktion af støtte, bortfald af tilsagn om støtte og tilbagebetaling af støtte anvendes i Danmark. Tilbagebetalingskrav omfatter såvel nationale midler som EU-midler.

I den gældende landdistriktslovs § 7 er der bl.a. fastsat regler om bortfald og tilbagebetaling af støtte i en række nærmere bestemte tilfælde. Der er ikke i den gældende landdistriktslov fastsat nærmere regler om suspension og reduktion af støtte eller særskilt bemyndigelse til at fastsætte regler herom.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* svarer til den gældende landdistriktslovs § 3, nr. 5. Efter den gældende lov er denne bestemmelse blevet anvendt til at fastsætte regler om drift af lokale aktionsgrupper under landdistriktsprogrammet. Bestemmelsen giver ministeren for by, bolig og landdistrikter bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om etablering og drift af de lokale aktionsgrupper, herunder om sammensætning og funktioner. Der henvises endvidere til bemærkningerne til § 1, stk. 2.

Kapitel 3

Administrative bestemmelser

Til § 3

Bestemmelsen giver fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter mulighed for hver for sig inden for deres respektive områder at indgå aftaler med f.eks. kommuner, lokale aktionsgrupper eller finansieringsvirksomheder om deltagelse i administration og kontrol af støtteordninger.

Til § 4

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* giver, som den gældende landdistriktslovs § 4, mulighed for, at kommuner og andre offentlige myndigheder end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og offentlige fonde kan deltage i finansieringen.

I henhold til forordningsgrundlaget vil det ikke være muligt, at midler fra private organisationer og private almennyttige fonde kan indgå i den finansiering, som danner grundlag for hjemtagning af EU-medfinansiering.

Den foreslåede bemyndigelse i *stk. 2* indeholder som § 4, stk. 2, i den gældende landdistriktslov bemyndigelse for fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter til hver for sig inden for deres respektive område at fastsætte regler om, at kommuner og andre offentlige myndigheder, offentligretlige organer og offentlige fonde kan bidrage til den offentlige finansiering, som danner grundlag for hjemtagning af EU-medfinansieringen. Det vil således kunne fastsættes ved bekendtgørelse, hvornår medfinansiering

af indsatser fra andre offentlige myndigheder vil kunne ske og betingelser for sådan medfinansiering, herunder hvilke krav til dokumentation, der skal opfyldes. Det præciseres i denne sammenhæng, at bl.a. landbrugets produktions- og promilleafgiftsfonde og Fonden for Økologisk Landbrug som under den gældende landdistriktslov kan deltage i finansieringen af foranstaltninger omfattet af lovforslagets § 1.

Offentligretlige organer er defineret i Den generelle forordning, jf. artikel 2, nr. 16, som

- et offentligretligt organ som defineret i artikel 1, nr. 9, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter, EU-Tidende L 134, af 30. april 2004, side 114, og
- enhver europæisk gruppe for territorielt samarbejde (EGTS), der er oprettet i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1082/2006 af 5. juli 2006 om oprettelse af en europæisk gruppe for territorielt samarbejde (EGTS), EU-tidende L 210 af 31. juli 2006 side 19, uanset om EGTS'en betragtes som et offentligretligt organ eller et privat organ i henhold til de relevante nationale gennemførelsesbestemmelser.

Til § 5

Som i den gældende landdistriktslovs § 7, stk. 3, er der i den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* fastsat krav om, at tilbagebetaling af modtagen støtte skal tillægges renter, og at rentesatsen fastsættes til den referencesats med tillæg, der fremgår af renteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 459 af 13. maj 2014.

Regler om renteberegning for tilbagebetalingskrav er fastsat i EU-Kommissionens forordning (EU) nr. 809 af 17. juli 2014 om gennemførelsesbestemmelser til Den horisontale forordning. Den foreslåede bestemmelse forudsætter derfor, at hvis der kommer nye EU-forordningsregler om renteberegning, vil indholdet af den foreslåede bestemmelse tilpasse sig til indholdet af sådanne EU-regler.

Der er, som i den gældende lov, foreslået fastsat en mindste grænse på 50 kr. for de rentekrav, der kan opkræves.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* vil indebære, at tilbagesøgningskrav i forbindelse med støtte, der er finansieret af såvel nationale midler som EU-midler fra Landdistriktsfonden, som efter den gældende landdistriktslov i deres helhed forældes efter de regler, der er fastsat i de gældende forordninger. Efter de gældende regler indebærer det, at disse krav forældes efter artikel 3, stk. 1, i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser (svigsforordningen), der bl.a. fastlægger en forældelsesfrist, der som udgangspunkt er fire år fra det tidspunkt, hvor den

uregelmæssighed, der ligger til grund for tilbagesøgningskravet, fandt sted.

EU-Domstolen har ved dom af 15. januar 2004 i sagen C-278/02, *Handlbauer*, fastslået, at artikel 3, stk. 1, om forældelsesfristen for retsforfølgning også finder anvendelse på administrative foranstaltninger omfattet af forordningens artikel 4, stk. 1, herunder tilbagesøgningskrav.

Ifølge forordningens artikel 3, stk. 1, er forældelsesfristen for retsforfølgning fire år fra det tidspunkt, hvor den relevante uregelmæssighed fandt sted. Hvad angår vedvarende eller gentagne uregelmæssigheder regnes forældelsesfristen fra den dag, da uregelmæssigheden er ophørt. Forældelsesfristen for retsforfølgning afbrydes af enhver handling fra den kompetente myndigheds side, som den pågældende gøres bekendt med, og som vedrører undersøgelse eller retsforfølgning af uregelmæssigheden. Efter hver afbrydelse løber forældelsesfristen videre. Forældelse indtræder dog senest den dag, hvor en frist, der er dobbelt så lang som forældelsesfristen, udløber, uden at den kompetente myndighed har pålagt en sanktion. Det sidstnævnte gælder dog ikke i de tilfælde, hvor den administrative procedure er suspenderet i overensstemmelse med forordningens artikel 6, stk. 1, der giver mulighed for at suspendere proceduren, hvis der er anlagt straffesag mod vedkommende for samme forhold.

Bestemmelsen vil omfatte tilbagesøgningskrav og eventuelle krav på renter i forbindelse hermed.

Ved nationale midler forstås de midler på grundlag af hvilke, der har været søgt EU-medfinansiering i forbindelse med den pågældende støtte. Der kan være tale om midler fra offentlige myndigheder, herunder staten, regioner og kommuner, samt midler fra landbrugets produktions- og promilleafgiftsfonde og Fonden for Økologisk Landbrug.

En tilsvarende bestemmelse er indsat i den gældende landdistriktslov ved § 30 i lov nr. 523 af 6. juni 2007 om ændring af forskellige lovbestemmelser om forældelse af fordringer m.v.

Til § 6

Med lovforslagets *stk. 1* bemyndiges fødevarerministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter til hver for sig inden for deres respektive områder at kunne fastsætte regler om, at al skriftlig kommunikation til og fra henholdsvis Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter om forhold omfattet af lovforslaget eller af regler udstedt i medfør heraf skal foregå digitalt.

Loven administreres af henholdsvis NaturErhvervstyrelsen og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, og bemyndigelsen påtænkes udnyttet således, at pligten til at kommunikere digitalt mellem de pågældende myndigheder og virksomhederne mv. også omfatter kommunikation mellem de pågældende myndigheder og en rådgiver, f.eks. en konsulent, advokat eller lignende, som optræder på virksomheds-

dens eller borgerens vegne over for de pågældende myndigheder.

Kravet om digital kommunikation vil blive udmøntet løbende i takt med, at de digitale løsninger er på plads, og den fornødne teknologi er til stede.

Kravet indebærer bl.a., at skriftlige henvendelser mv. til NaturErhvervstyrelsen og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter om forhold, som er omfattet af loven eller af regler, som er udstedt i medfør af loven, ikke anses for behørigt modtaget af de pågældende myndigheder, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis oplysninger mv. sendes til de pågældende myndigheder på anden måde end den foreskrevne digitale måde, eksempelvis pr. brev, følger det af den almindelige vejledningspligt, jf. forvaltningslovens § 7, at de pågældende myndigheder må vejlede om reglerne på området, herunder om pligten til at kommunikere på den foreskrevne digitale måde.

De sanktioner, der i dag er knyttet til manglende indberetning eller indsendelse i papirform, vil også finde anvendelse, når indberetning eller indsendelse ikke sker i overensstemmelse med de krav om digital indberetning, der fastsættes i bekendtgørelse i henhold til dette lovforslag.

Af bekendtgørelserne, der udmønter bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter om hvilke forhold og på hvilken måde.

Der vil efter forslaget kunne stilles krav om, at virksomheder og borgere oplyser en e-mailadresse, som de respektive myndigheder kan anvende til kontakt i forbindelse med behandlingen af en konkret sag eller henvendelse. Dette forventes i praksis at være vedkommende virksomheds eller borgers e-mailadresse i Offentlig Digital Post.

Der vil også kunne stilles krav om anvendelse af digital signatur eller lignende i forbindelse med andre former for digital kommunikation, eksempelvis via digitale selvbetjeningsløsninger, så NaturErhvervstyrelsen henholdsvis Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter har sikkerhed for, at afsenderen er den, som vedkommende giver sig ud for at være.

Der kan efter forslaget ved bekendtgørelse stilles krav om, at virksomheder skal anvende bestemte it-systemer og særlige digitale formater for at sikre, at de nævnte myndigheder kan håndtere de modtagne indberetninger.

Med den foreslåede udformning af bestemmelsen som en bemyndigelse er det muligt ved bekendtgørelse at fastsætte regler om, at visse grupper ikke skal være omfattet af kravet om pligtmæssig digital kommunikation. Undtagelsesmuligheden tænkes at have en yderst begrænset rækkevidde.

Herudover vil det være muligt for virksomheder eller borgere efter ansøgning at opnå dispensation fra kravet om digital kommunikation. Dispensation vil kun undtagelsesvist blive givet, f.eks. til de jordbrugere, der bor i områder, hvor det er teknisk problematisk at koble sig på internettet.

Hvad angår fritagelse for tilslutning til Offentlig Digital Post henvises der i det hele til de regler, som Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet har fastsat om henholdsvis fritagelse af fysiske personer fra tilslutning til Offentlig Digital Post mv. og fritagelse af juridiske enheder med CVR-nummer samt fysiske personer med erhvervsaktiviteter for tilslutning til Offentlig Digital Post. Fritagelse for tilslutning til Offentlig Digital Post medfører ikke samtidig fritagelse for pligten til at benytte en af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter etableret portalløsning til kommunikation vedrørende forhold omfattet af denne lov.

Det forhold, at en virksomhed eller en borger oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation. I så fald må den pågældende eksempelvis anmode en rådgiver om at varetage kommunikationen på den pågældendes vegne.

Efter forslaget til *stk. 2* bemyndiges fødevarerministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter også til hver for sig inden for deres respektive områder at kunne fastsætte regler om vilkår og formater for anvendelse af digital kommunikation.

Med *stk. 3* foreslås det fastlagt, hvornår en digital meddelelse må anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, det vil sige modtageren af meddelelsen. Meddelelsen anses for at være kommet frem til adressaten for meddelelsen, når den er tilgængelig for adressaten. Meddelelsen anses for at være tilgængelig for adressaten fra det tidspunkt, hvor adressaten har mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det er således uden betydning, om eller hvornår adressaten gør sig bekendt med indholdet af meddelelsen. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse mv. er lagt i modtagerens fysiske postkasse.

Det er i denne forbindelse uden betydning, om adressaten for myndighedens meddelelse har bragt sig i stand til at tilgå meddelelsen, f.eks. hvis modtageren af en meddelelse, som myndigheden har sendt til den pågældende via den offentlige digitale postløsning, ikke har skaffet sig den fornødne offentlige digitale signatur til at modtage meddelelser i den offentlige digitale postløsning, jf. lov om Offentlig Digital Post, eller modtageren i sit elektroniske system har installeret anordninger (spamfiltre, firewalls osv.), som afviser at modtage meddelelser.

Det er endvidere uden betydning, om adressaten oplever, at vedkommendes egen computer ikke fungerer, at vedkommende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til adressaten at overvinde.

Bestemmelsen finder anvendelse både på meddelelser, som frivilligt sendes digitalt, og på meddelelser, som det er obligatorisk at sende digitalt.

En meddelelse vil normalt være tilgængelig for NaturErhvervstyrelsen eller Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter på det tidspunkt, hvor de pågældende myndigheder kan behandle meddelelsen. Dette tidspunkt vil normalt blive registreret automatisk i en modtagelsesanordning eller et datasystem. En meddelelse, der først er tilgængelig efter kl. 24.00, anses normalt først for modtaget den dag, meddelelsen er tilgængelig, uanset om afsenderen betragter meddelelsen som sendt før kl. 24.00.

IT-problemer hos NaturErhvervstyrelsen eller Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter (nedbrud, midlertidig kapacitetsnedgang mv.) kan betyde, at en digital meddelelse ikke kan afleveres til de pågældende myndigheder. Opstår problemer tæt på fristen for indgivelsen af meddelelsen, og kan problemerne føre til, at fristen for indgivelse af meddelelsen ikke kan overholdes, anses meddelelsen for at være kommet frem inden for fristen, hvis den gøres tilgængelig for de pågældende myndigheder inden for en rimelig tid efter, at forhindringen er ophørt.

Kan modtagelsestidspunktet for en digital meddelelse til en myndighed ikke fastlægges som følge af problemer med myndighedens it-system eller andre lignende problemer, må meddelelsen anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen blev afsendt, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om afsendelsestidspunktet. Det vil således ikke kunne komme virksomheden til skade, at indberetning modtages efter fristens udløb, hvis dette skyldes systemnedbrud hos myndigheden.

Bestemmelsen i *stk. 4* vedrører fravigelse af underskriftskrav for dokumenter, der er udstedt af andre end Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter inden for deres respektive områder, hvor det efter loven eller regler udstedt i medfør af loven er krævet, at dokumentet er underskrevet. Underskriftskravet kan fremgå udtrykkeligt eller forudsætningsvist af de pågældende regler.

For at der ikke skal kunne opstå tvivl om, at virksomheder og borgere kan opfylde underskriftskravet på anden måde end ved personlig underskrift, foreslås det, at der indsættes en bestemmelse om, at underskriftskravet kan opfyldes ved, at underskriveren anvender en teknik, der sikrer entydig identifikation af den pågældende, f.eks. digital signatur.

Samtidig foreslås det i *stk. 5*, at der kan fastsættes nærmere regler om, hvordan kravet om personlig underskrift kan opfyldes, eksempelvis ved at den pågældende underskriver et

fysisk dokument og indscanner dokumentet som en pdf-fil. På tilsvarende måde vil der kunne forekomme tilfælde, hvor en ansøgning til Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri henholdsvis til Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter skal være ledsaget f.eks. af en tilladelse givet af en kommune. Sådanne originale tilladelser og lignende udstedt af andre myndigheder skal kunne indsendes som bilag til en ansøgning til de pågældende ministerier, f.eks. i indscannet form. Endvidere kan der stilles krav om, at virksomheder eller fysiske personer, som indsender dokumenter til en myndighed uden personlige underskrifter, skal opbevare et eksemplar af det pågældende dokument forsynet med originale underskrifter, som myndigheden kan forlange at få forevist i kontroløjemed.

Til § 7

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* fastslår, at fødevarerministeren nedsætter et overvågningsudvalg. Efter Den generelle forordning er det obligatorisk for de enkelte medlemslande at nedsætte et overvågningsudvalg for deres respektive landdistriktsprogrammer senest tre måneder efter EU-Kommissionens beslutning om godkendelse af programmet. Det er muligt efter forordningen at nedsætte et overvågningsudvalg, der dækker flere fonde. Udvalget skal sammensættes bredt, og EU-Kommissionens repræsentanter deltager i overvågningsudvalgets arbejde med rådgivende funktion. Den Europæiske Investeringsbank kan deltage i arbejdet i overvågningsudvalget med rådgivende funktion, hvis investeringsbanken bidrager til et program.

I overensstemmelse med Den generelle forordning er der i foråret 2014 nedsat et bredt sammensat overvågningsudvalg med deltagelse af repræsentanter fra relevante ministerier, styrelser, regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, interesseorganisationer og andre parter med interesser i landdistrikterne. Den Europæiske Investeringsbank forventes ikke at deltage i arbejdet i overvågningsudvalget.

Overvågningsudvalget dækker alene landdistriktsprogrammet. I overensstemmelse med Den generelle forordning skal overvågningsudvalget deltage i overvågning og evaluering af implementeringen af landdistriktsprogrammet, høres om prioriteringsbestemmelser for visse foranstaltninger samt behandle og afgive udtalelse om de årlige gennemførelsesrapporter om landdistriktsprogrammet, før disse fremsendes til EU-Kommissionen.

Bestemmelsen svarer til § 6, stk. 2, i den gældende landdistriktslov.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* nedsætter ministeren for by, bolig og landdistrikter et indstillingsudvalg, der afgiver indstilling om ansøgninger om godkendelse som støtteberettigede lokale aktionsgrupper samt indsendte lokale udviklingsstrategier. Efter Den generelle forordning er det obligatorisk for den ansvarlige forvaltningsmyndighed at nedsætte et udvælgelsesudvalg med henblik på udvælgelse af lokale udviklingsstrategier.

Det er hensigten, at udvalget sammensættes af repræsentanter fra f.eks. regionale og lokale myndigheder, relevante interesseorganisationer, landdistriktsaktører og eksperter på området.

En tilsvarende bestemmelse findes ikke i den gældende landdistriktslov.

Efter bestemmelsen i *stk. 3* kan fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter hver for sig inden for deres respektive områder nedsætte rådgivende udvalg for støtteordninger under denne lov.

Det er hensigten, at der i forbindelse med konkrete støtteordninger kan nedsættes rådgivende udvalg, som har særlig kompetence inden for specifikke områder med henblik på rådgivning af de pågældende ministre.

Bestemmelsen svarer til § 6, stk. 3, i den gældende landdistriktslov.

Som eksempel kan nævnes, at der i programperioden 2007-2013 har været nedsat et rådgivende udvalg for natur- og miljøprojekter.

Et rådgivende udvalg kan f.eks. sammensættes af repræsentanter for organisationer, foreninger og ministerier mv., der er relevante i forhold til den konkrete støtteordning og udvalgets opgave. Repræsentanter i overvågningsudvalget for landdistriktsprogrammet kan også være repræsenteret i rådgivende udvalg for støtteordningerne efter loven.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 4* giver fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter mulighed for hver for sig inden for deres respektive områder at indhente rådgivning hos andre udvalg, som er nedsat i medfør af anden lovgivning, og som har kompetence inden for det relevante område.

Det er hensigten, at der i forbindelse med konkrete støtteordninger kan indhentes rådgivning fra sådanne eksisterende udvalg. Som eksempler herpå kan nævnes Det Økologiske Fødevareråd, nedsat i medfør af økologiloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 416 af 3. maj 2011, og bestyrelsen for Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram (GUDP), jf. lov nr. 1502 af 27. december 2009 om Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram.

Bestemmelsen i *stk. 4* svarer til § 6, stk. 4, i den gældende landdistriktslov.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* giver fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter mulighed for hver for sig inden for deres respektive områder at fastsætte regler om, at de regionale vækstfora kan afgive indstilling eller udtalelse vedrørende projekter, der er omfattet af de i § 1 omhandlede foranstaltninger eller dele heraf. De regionale vækstfora nedsættes af Regionsrådene og Bornholms Regionskommune i henhold til lov om erhvervsfrem-

me, jf. lovbekendtgørelse nr. 1715 af 16. december 2010 med senere ændringer.

Bestemmelsen svarer i et vist omfang til § 6, stk. 5, i den gældende landdistriktslov.

Til § 8

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* indebærer, at støttemodtageren på forlangende af fødevareministeren inden for dennes område eller af ministeren for by, bolig og landdistrikter inden for dennes område skal afgive erklæring om, hvorvidt betingelserne for støtte er opfyldt. Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til bestemmelsen i den gældende landdistriktslovs § 10, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* giver støttemodtageren pligt til at underrette den af de ministre, der er omfattet af *stk. 1*, og inden for hvis område støtteordningen hører, hvis betingelserne for støtte ikke længere er opfyldt.

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til § 10, stk. 2, i den gældende landdistriktslov.

Til § 9

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* svarer til bestemmelsen i § 11, stk. 1, i den gældende landdistriktslov, idet det dog er forudsat, at bestemmelsen også kan omfatte anden fysisk kontrol end stikprøvekontrol, i det omfang forordningsgrundlaget for dette lovforslag stiller krav herom.

For at kunne gennemføre en effektiv kontrol med de støttede foranstaltninger må myndighederne have adgang til at foretage kontrol på stedet. Myndighedernes adgang omfatter både landbrugsbedrifter og virksomheder mv., herunder lokaler og køretøjer, der anvendes som led i virksomheden. Myndighederne har endvidere ret til at gøre sig bekendt med landbrugsbedriftens eller virksomhedens skriftlige materiale, herunder materiale, der opbevares i elektronisk form, i det omfang det er nødvendigt for at udøve kontrol efter loven og uanset opbevaringssted. Det bemærkes, at kontrollen, som hidtil i henhold til den gældende landdistriktslov, ofte gennemføres på landbrugsbedrifter, hvor en opdeling i en privat og en forretningsmæssig del ikke er mulig. Det er derfor ikke muligt i disse tilfælde at begrænse adgangen til at gennemse dokumenter mv. til den forretningsmæssige del af bedriften.

Bestemmelsen giver hjemmel til at foretage den kontrol på stedet, som forordningsgrundlaget for dette lovforslag kræver, herunder afsyning af projekter i forbindelse med administrativ kontrol. Kontrollen kan ske uden retskendelse. Hvis der før eller i forbindelse med kontrolbesøget foreligger begrundet mistanke om et strafbart forhold, herunder svig med nationale midler og/eller EU-midler, kan der ikke som led i kontrollen ske adgang uden retskendelse. Spørgsmålet om adgang skal i så fald behandles af domstolene efter retsplejelovens regler om ransagning.

Bestemmelsen om adgang uden retskendelse svarer i sit indhold til bestemmelser i anden støttelovgivning inden for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område.

Bestemmelsen giver endvidere mulighed for, at andre, såsom repræsentanter for EU-Kommissionen og EU's Revisionsret, ifølge med repræsentanter for danske myndigheder kan medvirke ved kontrollen. Denne mulighed indebærer ikke, at de pågældende EU-repræsentanter kan træffe beslutninger inden for lovens område. Beslutninger inden for lovens område af betydning for den enkelte støttemodtager kan kun træffes af de danske myndigheder.

Bestemmelsen giver ligeledes mulighed for, at de kontrollerende myndigheder i specielle tilfælde kan inddrage personer med særlig fagkundskab i kontrollen.

Efter bestemmelsen i *stk. 2*, der svarer til bestemmelsen i § 11, *stk. 2*, i den gældende landdistriktslov, skal den, der er omfattet af § 9, *stk. 1*, i lovforslaget, efter anmodning fra fødevareministeren eller ministeren for by, bolig og landdistrikter inden for deres respektive områder give alle oplysninger, som har betydning for kontrollens gennemførelse. Oplysninger om økonomiske og regnskabsmæssige forhold er et vigtigt led i kontrollen. Kun oplysninger, som er af direkte betydning for kontrollen, kan kræves afgivet.

Bestemmelsen præciserer endvidere forpligtelsen for den, der har fået bevilget støtte til at yde den fornødne bistand ved kontrollens gennemførelse. Bestemmelsen præciserer, at støttemodtageren skal yde den fornødne bistand vederlagsfrit, og at kontrolmyndigheden kan forlange vederlagsfrit at få EDB-udskrifter og kopier af materiale, som er relevant for kontrollen.

Bestemmelsen i *stk. 3* om, at politiet om nødvendigt skal yde bistand ved kontrollen, svarer til § 11, *stk. 3*, i den gældende landdistriktslov. Bestemmelsen svarer i øvrigt til bestemmelser i anden støttelovgivning inden for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris område.

Bestemmelsen i *stk. 4* svarer til bestemmelsen i § 11, *stk. 4*, i den gældende landdistriktslov.

Danmark er efter EU-reglerne, herunder reglerne i forordningsgrundlaget for dette lovforslag, forpligtet til at sikre, at der gennemføres kontrol med foranstaltninger, der medfinansieres af EU. Kontrollen sker for at sikre, at betingelserne for støtte er opfyldt, herunder for at sikre mod svig, der kan involvere såvel nationale midler som EU-midler.

Den foreslåede bestemmelse giver fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter hjemmel til hver for sig inden for deres respektive områder at fastsætte nærmere regler om kontrol, herunder at fastsætte regler vedrørende myndigheder mv., der er bemyndiget til at udøve de pågældende ministres beføjelser vedrørende kontrol.

Til § 10

Den foreslåede bestemmelse svarer indholdsmæssigt til § 12 i den gældende landdistriktslov.

Bestemmelsen vedrører kontrolmyndighedens mulighed for at indhente oplysninger hos andre myndigheder. Danmark er forpligtet til at opfylde EU's krav til kontrol fastsat i Den horisontale forordning og i de gennemførelsesretsakter og delegerede retsakter, der knytter sig hertil. Det følger af såvel det generelle traktatgrundlag som af den fælles landbrugspolitik, at Danmark er forpligtet til at sikre en effektiv beskyttelse af Unionens (EU) finansielle interesser.

Bemyndigelsen skal sikre, at fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter hver for sig inden for deres respektive områder kan indhente oplysninger med henblik på registersamkøring og sammenstilling af oplysninger for at kunne leve op til de beskrevne krav til kontrol.

Bemyndigelsen kan bl.a. anvendes til at indhente oplysninger med henblik på kontrol for dobbeltfinansiering. Med dobbeltfinansiering menes, at der kompenseres for de samme forpligtelser eller omkostninger fra flere offentlige kilder, ud over hvad der er fastsat mulighed for i de enkelte støtteordninger. I EU-reglerne om støtte fra Landdistriktsfonden opstilles der for en række støtteordninger krav om f.eks. databaser med oplysninger om støtteansøgere samt om identifikation af marker og dyr og identifikation af støtteansøgninger og betalingsanmodninger fra samme støtteansøger. Der stilles endvidere krav om, at der skal kunne søges oplysninger om støtte i de foregående år.

Efter Den horisontale forordning er det for flere af de af § 1 omfattede foranstaltningers vedkommende et krav i forbindelse med støtte, at støttemodtagerne overholder reglerne om krydsoverensstemmelse. Reglerne om krydsoverensstemmelse indeholder krav om overholdelse af en række lovbestemte krav og en række standarder for god landbrugs- og miljømæssig stand af jord. De lovbestemte krav og standarderne for god landbrugs- og miljømæssig stand af jord er nærmere beskrevet i Den horisontale forordning. Det vil som hidtil være muligt at styrke kontrollerne yderligere ved at foretage en krydskontrol med henblik på at behandle og anvende de indsamlede data til efterprøvning af støtteansøgninger.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter vil i forbindelse med administrationen af den foreslåede bestemmelse nøje iagttage de procedurer omkring indhentelse, samkøring og sammenstilling af personoplysninger, der følger af lov om behandling af personoplysninger og af forordningsgrundlaget for dette lovforslag.

Bestemmelsen svarer i øvrigt til bestemmelser i andre af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris love, bl.a. i lov om administration af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om ordninger under Den Fælles Landbrugspolitik finansieret af Den Europæiske Garantifond for Landbruget mv. (landbrugsstøtteleven), jf. lovbekendtgørelse nr. 244 af

28. februar 2013 med senere ændringer, og i lov om landbrugsejendomme (landbrugsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 616 af 1. juni 2010 med senere ændringer.

Til § 11

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 1* får fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter hver for sig inden for deres respektive områder hjemmel til at fastsætte regler om adgang til at klage over afgørelser efter loven, om begrænsning af klageadgangen, herunder om afskæring af klageadgangen, og om remonstration, dvs. at den myndighed, som har truffet en afgørelse, der kan påklages, kan genoptage sagen, selv om der er indgivet klage, og eventuelt træffe en ny afgørelse.

Bestemmelsen svarer til den klagebestemmelse, der findes i en lang række af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris øvrige love, jf. f.eks. lov om hold af dyr og dyreværnsloven.

Det er hensigten, at bemyndigelsen indenfor fødevareministerens område vil blive udmøntet således, at det fremover vil være Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris Klagecenter, der vil være klagemyndighed for afgørelser efter loven. Det er hensigten at fastsætte regler om, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris Klagecenters afgørelser ikke vil kunne indbringes for anden administrativ myndighed. Det er således ikke hensigten at ændre på to-instans princippet. Klagefristen vil som hidtil blive fastsat til 4 uger, men ministeriets Klagecenter vil inden for 6 måneder fra afgørelsen kunne se bort fra fristoverskridelse, når den af særlige grunde er undskyldelig. Med den foreslåede bestemmelse kan der fastsættes regler om krav til klagens form og indhold. Der vil som udgangspunkt blive fastsat regler om, at klager skal indgives gennem den myndighed, som har truffet afgørelsen. Denne såkaldte "postkassemodel" indebærer, at myndigheden skal videresende klagen med myndighedens bemærkninger. Herved opnås en hurtigere og mere effektiv sagsgang. Postkassemodellen giver desuden mulighed for remonstration, dvs. at myndigheden vil kunne træffe en ny realitetsafgørelse, som giver klageren helt eller delvist medhold, uden at sagen skal forelægges rekursinstansen. Hvis klager ikke får fuldt medhold, kan den nye afgørelse påklages til ministeriets Klagecenter.

Spørgsmålet om klagers opsættende virkning reguleres af de almindelige forvaltningsretlige regler. En klage vil som udgangspunkt ikke have opsættende virkning, men både den myndighed, som har truffet afgørelsen i første instans, og klagemyndigheden kan tillægge en klage opsættende virkning, hvis klager anmoder om det, og formålet med den påklagede afgørelse ikke derved forspildes.

Det foreslås fastsat i *stk. 2*, at fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter hver for sig inden for deres respektive områder efter forhandling med vedkommende minister eller vedkommende kommunale organisation kan fastsætte regler om andre offentlige myndigheders

eller institutioners medvirken ved varetagelse af opgaver efter loven eller regler fastsat i medfør heraf. Med bestemmelsen får fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter mulighed for hver for sig inden for deres respektive områder at delegere administrationen eller dele af administrationen til andre statslige eller kommunale myndigheder eller institutioner eller sammenslutninger eller grupper af sådanne. Der vil f.eks. kunne fastsættes regler om, at andre statslige eller kommunale myndigheder eller institutioner helt eller delvis skal varetage kontrolopgaver eller opgaver vedrørende prioritering mellem ansøgninger, hvis sådanne opgaver vurderes mere hensigtsmæssigt at kunne ligge hos en sådan anden myndighed eller institution. Fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter bevarer hver for sig inden for deres respektive områder deres fulde instruktionsbeføjelse. De pågældende ministre kan således instruere andre myndigheder eller institutioner, i det omfang disse udøver beføjelser, på linje med de pågældende ministres mulighed for hver for sig at instruere institutioner under deres respektive ministerier.

Det foreslås tillige i *stk. 2* at give fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter hjemmel til hver for sig indenfor deres respektive områder at ændre afgørelser, som er truffet af andre offentlige myndigheder eller institutioner, hvortil beføjelsen er delegeret, uden at der foreligger klage. De pågældende ministre får med bestemmelsen mulighed for på eget initiativ at kunne genoptage en afgørelse, der er truffet i sager, hvor den endelige administrative kompetence er henlagt til en offentlig myndighed uden for de pågældende ministres respektive ministerier.

Der foreslås endvidere som i *stk. 1* fastsat mulighed i denne bestemmelse for de pågældende ministre til at fastsætte regler om indgivelse af klager, herunder om formkrav til klagen, om muligheden for genoptagelse af sager, hvor der er indgivet klage, og om muligheden for de pågældende ministre for hver for sig inden for deres respektive områder at afskære klageadgangen. Der henvises til bemærkningerne til *stk. 1* herom.

Efter den gældende landdistriktslov kan fødevareministeren delegere administrationen af støtteordninger omfattet af loven helt eller delvis til en kommunalbestyrelse. Ministeren kan i forbindelse hermed fastsætte regler om, hvilke betingelser der skal være opfyldt, for at kommunalbestyrelsen kan udøve beføjelserne, og om adgangen til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse.

Efter den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* kan fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter hver for sig inden for deres respektive områder, således som det også er tilfældet under den gældende landdistriktslov, bestemme, at private organisationer helt eller delvis kan udøve de pågældende ministres beføjelser vedrørende administration af støtteordninger, der etableres i medfør af den foreslåede lov. De foranstaltninger, der vil kunne være tale om, er de, hvor der er en klar begrundelse for, at de forvaltes på lokalt plan.

De pågældende ministre bevarer deres fulde instruktionsbeføjelse. Ministrene kan således instruere private organisationer, i det omfang disse udøver beføjelser, på linje med de pågældende ministres mulighed for at instruere institutioner under deres respektive ministerier.

Det foreslås også i stk. 3 at give de pågældende ministre hjemmel til at ændre afgørelser, som er truffet af private organisationer, hvortil beføjelsen er delegeret, uden at der foreligger klage. De pågældende ministre får med bestemmelsen mulighed for på eget initiativ at kunne genoptage afgørelser, der er truffet i sager, hvor den endelige administrative kompetence er henlagt til en privat organisation.

De pågældende ministre kan efter den foreslåede bestemmelse på samme måde som under stk. 1 og stk. 2 fastsætte regler om klage over den private organisations afgørelser, herunder om den private organisations adgang til at genoptage en sag, efter at der er indgivet klage. Der henvises til bemærkningerne til stk. 1 herom. Der er ikke foreslået mulighed for at afskære klageadgang for afgørelser, der træffes af de private organisationer.

For så vidt angår støtte under administrationsmodellen for lokaludvikling styret af lokalsamfundet indeholder bemyndigelsen dog hjemmel til, at klageadgangen kan begrænses, således at der kun kan klages over retlige spørgsmål.

Det er hensigten, at ministeren for by, bolig og landdistrikter efter drøftelse med justitsministeren i forbindelse med delegation til en privat organisation vil fastsætte regler om, at forvaltningsloven og offentlighedsloven helt eller delvist skal gælde for den pågældende organisation, hvortil beføjelser delegeres. Dette vil ske med hjemmel i § 1, stk. 3, i forvaltningsloven og § 5, stk. 3, i offentlighedsloven og vil bl.a. medføre, at regler om tavshedspligt og aktindsigt skal iagttages af den private organisation.

Det er hensigten med bestemmelsen at etablere mulighed for nedsættelse af lokale aktionsgrupper.

Administrationen og opgaverne med støtte til lokaludvikling styret af lokalsamfundet er delt mellem de lokale aktionsgrupper og myndighederne. Opgavefordelingen sker i overensstemmelse med bestemmelserne om en lokalstyret tilgang i Den generelle forordning, hvilket indebærer krav om lokal indflydelse på de strategiske og økonomiske beslutninger og prioriteringer om støtte til lokale udviklingsprojekter.

Det fremgår af bestemmelserne i Den generelle forordning, at lokaludvikling styret af lokalsamfundet skal være styret af lokale aktionsgrupper. Lokale aktionsgrupper skal bestå af repræsentanter for de lokale offentlige og private socioøkonomiske interesser, hvor hverken offentlige myndigheder, som defineret i overensstemmelse med nationale bestemmelser, eller en enkelt interessegruppe på det beslutningsstgende niveau repræsenterer mere end 49 pct. af stemmeretlighederne.

De lokale aktionsgrupper vil blive etableret som private lokale foreninger med egne vedtægter og bestyrelse oprettet i overensstemmelse med de almindeligt gældende foreningsprincipper og i overensstemmelse med forordningsgrundlaget for dette lovforslag. Foreningernes formål er at udarbejde og gennemføre en strategi, der inddrager relevante lokale parter og interessenter til gavn for udvikling af lokalområdet.

Det er den lokale aktionsgruppes bestyrelse, der vurderer, om ansøgninger om støtte ligger inden for rammerne af den lokale udviklingsstrategi og de prioriteringskriterier, som ligger til grund for projektvurderingen. Bestyrelsen er på den baggrund bemyndiget til at prioritere og vælge mellem de indkomne ansøgninger og afgive indstilling til Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter om tilsagn om støtte til projekter inden for den årlige budgetramme. Det er herefter ministeren eller den statslige organisation, ministeren bemyndiger dertil, der foretager legalitetskontrol og træffer afgørelse om tilsagn om støtte på baggrund af indstillingen. Det betyder, at ministeren for by, bolig og landdistrikter, eller den statslige organisation som ministeren bemyndiger dertil, ikke kan ændre den lokale prioritering, med mindre der foreligger en retlig mangel (legalitetskontrol). Tilsagn om støtte og opfyldelse af betingelserne for støtte er således et forhold mellem støttemodtager og myndigheden og ikke mellem støttemodtager og den lokale aktionsgruppe. Det er et væsentligt hensyn bag kompetencefordelingen, at det ikke bør have økonomiske konsekvenser for den lokale aktionsgruppe og foreningens bestyrelse, hvis projekterne ikke gennemføres som forudsat i tilsagnet om støtte.

De projektansøgninger, der ikke indstilles til tilsagn om støtte af aktionsgruppens bestyrelse, får afslag på ansøgningen fra bestyrelsen. Den lokale aktionsgruppes bestyrelse træffer på den måde afgørelse om, hvorvidt projektet kan indstilles til tilsagn om støtte, eller om der skal meddeles afslag, ud fra strategiske prioriteringer i den lokale udviklingsstrategi. De lokale aktionsgruppers bestyrelse vil over for ministeren for by, bolig og landdistrikter, eller den statslige organisation som ministeren bemyndiger dertil, blive forpligtet til at dokumentere prioriteringen af ansøgninger om støtte, herunder at de almindelige habilitetsregler er overholdt.

Med lovforslaget bemyndiges ministeren i øvrigt til at fastsætte nærmere regler om projektansøgers mulighed for at klage over den lokale aktionsgruppes afgørelser om at indstille eller ikke indstille ansøgninger til tilsagn om støtte, herunder begrænse klageadgangen til retlige spørgsmål.

Kapitel 3

Straffebestemmelser

Til § 12

De foreslåede bestemmelser om straf svarer til bestemmelserne i § 14 i den gældende landdistriktslov.

I den foreslåede bestemmelse opregnes hvilke forhold, der er strafbare efter loven. Strafferammen er bøde, medmindre strengere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Det er fastlagt i Den horisontale forordning, at støtte fra Landdistriktsfonden gennemføres i delt forvaltning mellem medlemsstaterne og Unionen (EU).

At støtten gennemføres i delt forvaltning indebærer, at der overdrages gennemførelsesopgaver til medlemsstaterne. Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom nr. 1604/2002) fastsætter en række krav til medlemsstaterne i den forbindelse. Der er bl.a. krav om forsvarlig økonomisk forvaltning, gennemsigtighed og ikke forskelsbehandling. Der er herudover bl.a. krav om, at medlemsstaterne skal træffe alle nødvendige foranstaltninger, herunder lovgivningsmæssige og administrative foranstaltninger for at beskytte Unionens (EU) finansielle interesser.

Den foreslåede bestemmelse skal bidrage til sikring af, at der er de fornødne lovgivningsmæssige rammer til, at fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter har mulighed for at leve op til de krav til forsvarlig økonomisk forvaltning, som der stilles for støtte, der medfinansieres af Landdistriktsfonden.

De EU-forordninger, der danner grundlag for lovforslaget indeholder regler om finansielle konsekvenser for støttemodtagerne i form af suspension og reduktion af ansøgt støtte, herunder udelukkelse fra støtte, og om bortfald og tilbagebetaling af støtte ved manglende overholdelse af denne lovs bestemmelser, ved manglende overholdelse af bestemmelser fastsat af EU om forhold omfattet af denne lov, og ved manglende overholdelse af de i medfør af denne lov fastsatte regler. Det forudsættes derfor, at Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter kun i begrænset omfang får brug for at anmode politiet om at behandle en overtrædelse med henblik på, at der rejses tiltale for overtrædelse af forhold omfattet af den foreslåede bestemmelse.

De særlige tilfælde, der kan være tale om at henvise til politiet, forventes at være tilfælde, hvor bestemmelser fastsat i medfør af lovforslagets § 2, stk. 2, om suspension og reduktion af ansøgt støtte, om udelukkelse fra støtte, om bortfald af støtte og om tilbagebetaling af støtte ikke vurderes at have en tilstrækkelig afskrækkende karakter og dermed ikke vurderes at være en tilstrækkelig reaktion for overtrædelser omfattet af den foreslåede bestemmelse, og hvor overtrædelserne ikke er omfattet af bestemmelserne i straffelovens særlige del.

Bestemmelsen i *stk. 2* indebærer, at selskaber mv. (juridiske personer) også kan pålægges strafansvar.

Den foreslåede bestemmelse er en videreførelse af bestemmelsen i den gældende landdistriktslovs § 14, stk. 1 og 3,

om hvilke forhold, der er strafbare efter loven, og om at der kan pålægges selskaber mv. strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 4

Ikrafttræden mv.

Til § 13

Lovforslaget foreslås at træde i kraft den 1. januar 2015.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* ophæves lov nr. 316 af 31. marts 2007 (landdistriktsloven) samtidig med lovens ikrafttræden.

Det foreslås i *stk. 3*, at fødevareministeren og ministeren for by, bolig og landdistrikter, indtil al støtte og alle tilsagn om støtte under landdistriktsloven og tekstanmærkning 162 til finansloven 2014 og 2015, § 24.23.03, er fuldt udbetalt eller ophørt, kan fastsætte regler i henhold til de hidtil gældende regler i landdistriktsloven. Der vil som konsekvens af udarbejdelse af bekendtgørelser inden for rammerne af landdistriktsprogrammet for 2014-2020 kunne opstå behov for at tilpasse reglerne i de gældende bekendtgørelser om støtte udstedt med hjemmel i landdistriktsloven. Det vurderes herudover, at der løbende kan opstå behov for at tilpasse forskrifter og eventuelt præcisere reglerne i disse bekendtgørelser. Med bemyndigelsen til de pågældende ministre er der således fortsat mulighed for at justere reglerne vedrørende eksisterende støtteordninger under landdistriktsloven frem til det tidspunkt, hvor alle sager vedrørende sådan støtte er afsluttede. Under landdistriktsloven er der, og forventes der fortsat i 2014, ydet tilsagn om støtte for 20 år under støtteordningen til opretholdelse af vådområder og naturlige vandstandsforhold.

Der foreslås i *stk. 4* en særlig overgangsordning for ansøgere, der i 2015 indgiver ansøgning om tilskud til pleje af græs- og naturarealer eller om økologisk arealtilskud for en tilsagnsperiode, der starter den 1. september 2014.

Bestemmelsen i *stk. 4* giver mulighed for, at der i 2015 kan foretages den nødvendige kontrol hos ansøgere om støtte under de omhandlede ordninger.

De 1-årige støtteordninger om særlig støtte til ekstensivt landbrug og til pleje af støtteberettigede græsarealer under enkeltbetalingsordningen kan ikke videreføres under reglerne for den direkte støtte for perioden 2015-2020. Disse 1-årige særlige støtteordninger følger kalenderåret, medens støtteåret i forbindelse med støtte til miljøvenligt landbrug og økologisk landbrug under landdistriktsprogrammet vil være fra den 1. september til 31. august i det følgende kalenderår. Den nye støtteordning om økologisk arealtilskud forventes endvidere tidligst godkendt af EU-Kommissionen i efteråret 2014.

Den 31. august 2014 udløber en række tilsagn om støtte omfattet af den 5-årige støtteordning Miljøbetinget tilskud. Af

arealerne omfattet heraf anslås ca. 20.000 ha at være drevet økologisk. Når disse tilsagn om støtte udløber, vil der være behov for, at der kan søges støtte til den økologiske drift af disse arealer fra 1. september 2014. Det samme vil være tilfældet for økologiske arealer, hvor landbrugeren har valgt at søge tilsagn om miljøvenligt landbrug, der udløber den 31. august 2014. For alle nye økologiske arealer, der påbegyndes omlagt til økologisk drift senest den 1. september 2014, har der været mulighed for at søge tilsagn om støtte til omlægning til økologisk landbrug fra den 1. september 2014, men der har ikke været mulighed for at søge tilsagn om driftsstøtte.

I forbindelse med overgangen til landdistriktsprogrammet for programperioden 2014-2020 er der således behov for en overgangsordning for at gøre det muligt for ansøgere, der i 2014 har søgt støtte under de 1-årige støtteordninger under den direkte støtte, at overgå til de 5-årige støtteordninger for miljøvenligt landbrug for perioden 2014-2020 uden at skulle vente et helt dyrkningsår herpå.

Ligeledes er der behov for en overgangsordning for landbrugere, hvis bedrift er autoriseret til økologisk landbrug, eller for hvilke der er ansøgt herom senest den 1. september 2014, således at der med virkning fra den 1. september 2014 kan søges tilsagn om økologisk arealtilskud for sådanne bedrifter, der på dette tidspunkt er omlagt eller under omlægning til økologisk landbrug.

Overgangsordningen indebærer, at ansøgning om tilsagn om støtte for en tilsagnsperiode, der starter den 1. september 2014, skal indgives i 2015, efter forpligtelsesperioden er startet. Dermed skal betingelserne for støtte opfyldes fra et tidspunkt forud for indgivelse af ansøgning om tilsagn om støtte. Støttebetingelserne vil skulle opfyldes fra den 1. september 2014, og opfyldelsen af støttebetingelserne vil kunne blive kontrolleret, inden der er taget stilling til, om støtteansøgerne kan få tilsagn om støtte.

Støtteansøgere under denne overgangsordning risikerer, at der ikke er afsat økonomiske midler nok til de pågældende støtteordninger til at give tilsagn om støtte til alle ansøgere.

Bestemmelsen indebærer derfor, at ansøgere under den nævnte overgangsordning må "tåle" kontrol efter bestemmelserne i stk. 1-3 og efter regler fastsat i medfør af stk. 3 og 4, inden der er taget endelig stilling til, om der er tilstrækkelige økonomiske midler til, at de pågældende ansøgere kan få tilsagn om støtte.

De støtteansøgere, der kan blive omfattet af overgangsordningen og af denne bestemmelse, vil være støtteansøgere, der i 2014 har søgt 1-årig særlig støtte under den særlige støtte til ekstensivt landbrug eller til pleje af støtteberettigede græsarealer under enkeltbetalingsordningen, og som i 2015 søger støtte til miljøvenligt landbrug med virkning fra den 1. september 2014. Endvidere vil det være støtteansøgere, hvis bedrift er autoriseret af NaturErhvervstyrelsen til økologisk jordbrug, eller for hvilke der er ansøgt herom, senest den 1. september 2014, og som i 2015 søger tilsagn om støtte til økologisk drift med virkning fra den 1. september 2014.

Med den foreslåede bestemmelse i *stk. 5* sikres, at de lovbestemmelser, der ophæves i medfør af § 13, stk. 2, og de regler, der er udstedt i medfør af de lovbestemmelser, der ophæves, fortsat forbliver i kraft og vil finde anvendelse for støtte bevilget på grundlag af ansøgninger, som er indgivet før ophævelsen af lovbestemmelserne.

For tilsagn om støtte, der bevilges på grundlag af ansøgninger omfattet af stk. 4, vil denne lovs bestemmelser, bortset fra bestemmelserne i § 12, have virkning fra den 1. september 2014.

Hensigten med bestemmelsen er at sikre, at det bl.a. bliver muligt at anvende bestemmelser fastsat i medfør af § 2 om reduktion af støtte mv. i forbindelse med overtrædelse af betingelser for støtte, der kan konstateres ved kontrol i 2015, og som er foregået i perioden fra 1. september 2014.

Til § 14

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.